



MATERIAŁY SPECJALISTYCZNE Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO (skrypt)

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO
NA POTRZEBY KURSU JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO ONLINE
W RAMACH PROJEKTU „INNOWACJE SPOŁECZNE W ZAKRESIE INTEGRACJI
SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ OBYWATELI PAŃSTW SPOZA UE” ARRIVAL
REGIONS (INTERREG EUROPA ŚRODKOWA)

SPIS TREŚCI

NR ZAJĘĆ	TEMAT ZAJĘĆ	STRONA
1	ALFABET. ZAPOZNANIE SŁUCHACZY Z CYRLICĄ. PISANIE – ODWZOROWYWANIE UKRAIŃSKICH LITER.	4
2	PODSTAWOWE ZASADY DOTYCZĄCE AKCENTU ORAZ WYMOWY UKRAIŃSKICH GŁOSEK.	6
3	PODSTAWOWE WIADOMOŚCI Z ZAKRESU GRAMATYKI. UŻYCIE ZNAKU MIĘKKIEGO I APOSTROFU. PUŁAPKI JĘZYKOWE.	8
4	ZWROTY POWITALNE, ZAWIERANIE ZNAJOMOŚCI, ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE – MÓWIENIE I PISANIE.	11
5	LICZEBNIKI GŁÓWNE I PORZĄDKOWE – PISANIE I CZYTANIE.	14
6	DNI TYGODNIA, MIESIĄCE, PORY ROKU, OKREŚLENIA CZASU – SŁOWNICTWO.	16
7	ANKIETA PERSONALNA – SŁOWNICTWO.	18
8	GRAMATYKA – STOSOWANIE FORMY GRZECZNOŚCIOWEJ.	20
9	ZAIMKI OSOBOWE I DZIERŻAWCZE.	21
10	PIERWSZA I DRUGA KONIUGACJA CZASOWNIKÓW.	23
11	PAŃSTWA I NARODOWOŚCI – SŁUCHANIE.	26
12	JAK MASZ NA IMIĘ, SKĄD JESTEŚ, ILE MASZ LAT – MÓWIENIE.	28
13	МОЯ СИМ'Я. NAZWY OSÓB, STOPIEŃ POKREWIEŃSTWA, STAN CYWILNY – CZYTANIE.	30
14	KRÓTKA INFORMACJA O SOBIE I RODZINIE – PISANIE.	32
15	КОТРА ГОДИНА? – MÓWIENIE.	32
16	TEST.	33
17	ХТО ТИ ЗА ФАХОМ? – ZAWODY.	34
18	SŁOWNICTWO ZWIĄZANE Z PRACĄ, POSZUKIWANIEM PRACY, STAŻEM PRACY – PISANIE.	37
19	WYKSZTAŁCENIE. TYPY SZKÓŁ – SŁUCHANIE I CZYTANIE.	41
20	PRZYMIOTNIKI TWARDO I MIĘKKOTEMATOWE.	42
21	ДЕ ПРАЦЮЮТЬ МОЇ РІДНІ? – CZYTANIE TEKSTU I ODPOWIEDZ NA PYTANIA.	45
22	ĆWICZENIA LEKSYKALNE: ODPOWIEDZ NA PYTANIA, TŁUMACZENIE PROSTYCH ZDAŃ – MÓWIENIE.	46
23	ШУКАЄМО РОБОТУ – CZYTANIE.	46
24	CZAS PRZESZŁY.	47
25	ĆWICZENIA GRAMATYCZNO-LEKSYKALNE.	48
26	TEST.	49
27	ТРАНСПОРТ – SŁOWNICTWO BAZOWE.	50
28	У КАКИ – MÓWIENIE.	51
29	МІСЬКИЙ ТРАНСПОРТ – SŁUCHANIE TEKSTU I ODPOWIEDZ NA PYTANIA DO TEKSTU.	53

NR ZAJĘĆ	TEMAT ZAJĘĆ	STRONA
30	PODRÓŻ SAMOLOTEM – CZYTANIE.	53
31	ĆWICZENIA LEKSYKALNE: ODPOWIEDZIE NA PYTANIA, TŁUMACZENIE PROSTYCH ZDAŃ.	54
32	ПОЇЗДКА ЗА КОРДОН – CZYTANIE.	55
33	I DEKLINACJA – GRAMATYKA.	56
34	CZAS PRZYSZŁY (FORMA ANALITYCZNA).	58
35	ĆWICZENIA GRAMATYCZNO-LEKSYKALNE.	59
36	TEST	60
37	ПОШУК І ВКАЗУВАННЯ ДОРОГИ, НАПРЯМКУ, МІСЦЯ – MÓWIENIE.	61
38	SŁOWNICTWO DOTYCZĄCE NAJWAŻNIEJSZYCH OBIEKTÓW W MIEŚCIE – SŁUCHANIE.	62
39	CZASOWNIKI I PRZYIMKI ZWIĄZANE Z PRZEMIESZCZANIEM SIĘ – GRAMATYKA.	64
40	ĆWICZENIA LEKSYKALNE: ODPOWIEDZIE NA PYTANIA, TŁUMACZENIE PROSTYCH ZDAŃ.	64
41	ТЕЛЕФОННА РОЗМОВА – CZYTANIE I TŁUMACZENIE TEKSTU.	66
42	ПИШЕМО ЛИСТА – WYSYŁANIE LISTÓW E-MAILI.	67
43	ГРОШІ – DOKONYWANIE PŁATNOŚCI W BANKU I ZA POŚREDNICTWEM INTERNETU, WIZYTA W KANTORZE.	69
44	II DEKLINACJA – GRAMATYKA.	70
45	ĆWICZENIA GRAMATYCZNO-LEKSYKALNE.	75
46	TEST	76
47	ZAPOZNANIE ZE SŁOWNICTWEM BAZOWYM DOTYCZĄCYM DOKUMENTÓW.	77
48	PODSTAWOWE DOKUMENTY: AKTY URODZENIA, ŚWIADECTWA UKOŃCZENIA SZKOŁY, POZWOLENIE NA PRACĘ – SŁOWNICTWO.	78
49	СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ, ДИПЛОМ СПЕЦІАЛІСТА – CZYTANIE.	79
50	SŁOWNICTWO DOTYCZĄCE NAZW URZĘDÓW.	84
51	SŁOWNICTWO DOTYCZĄCE UBEZPIECZENIA I ZASIŁKÓW.	85
52	WYPEŁNIANIE WNIOSKÓW.	88
53	ĆWICZENIA LEKSYKALNE: SCENKI RODZAJOWE, DIALOGI.	88
54	CZAS PRZYSZŁY (FORMA SYNTETYCZNA).	89
55	ĆWICZENIA LEKSYKALNO-GRAMATYCZNE.	90
56	TEST	90
57	POWTÓRZENIE MATERIAŁU	91
58	POWTÓRZENIE MATERIAŁU	91
59	TEST – PISANIE I CZYTANIE	91
60	TEST – SŁUCHANIE I MÓWIENIE	91

TEMAT 1. ALFABET. ZAPOZNANIE SŁUCHACZY Z CYRYLICĄ. PISANIE –
ODWZOROWYWANIE UKRAIŃSKICH LITER.

Аа [a]	Бб [b]	Вв [w]	Гг [h]	Ґґ [g]	Дд [d]	Ее [e]
Єе [je]	Жж [z]	Зз [z]	Ии [y]	Іі [i]	Її [ji]	Йй [j]
Кк [k]	Лл [l]	Мм [m]	Нн [n]	Оо [o]	Пп [p]	Рр [r]
Сс [s]	Тт [t]	Уу [u]	Фф [f]	Хх [ch]	Цц [c]	Чч [cz]
Шш [sz]	Щщ [szcz]	Ь ь miękki znak	Юю [ju]	Яя [ja]		

Transkrypcja i transliteracja alfabetu ukraińskiego

Transkrypcja jest to system zapisu głosek danego języka za pomocą symboli graficznych (inaczej pisownia fonetyczna). Może służyć do zapisu wyrazów jednego języka w formie pozwalającej łatwo odtworzyć brzmienie osobie go nieznającej. Transkrypcja w odróżnieniu od transliteracji nie oddaje danego znaku jednego alfabetu zawsze tym samym znakiem drugiego alfabetu, jest bowiem sposobem oddawania głosek, a nie liter. Z tego też względu np. występujący w cyrylicy znak „л” oddawany jest według zasad polskiej transkrypcji za pomocą znaku „l” lub „l” w zależności od tego, jaką głoskę „л” reprezentuje w języku oryginału. Transliteracja to metoda przepisywania tekstu zapisanego oryginalnie znakami jednego pisma fonetycznego, z użyciem znaków innego pisma fonetycznego, oparta na zasadzie ścisłej odpowiedniości liter.

Transkrypcja ma więc za zadanie oddanie brzmienia języka oryginału, zaś transliteracja – oryginalnej pisowni za pomocą znaków innego systemu pisma.

Litera drukowana	Oficjalna polska transkrypcja	Nowa polska transliteracja	Oficjalna transkrypcja na język angielski
А а	a	a	a
Б б	b	b	b
В в	w	v	v
Г г	h	g	h, gh ¹
Ґ ґ	g	ğ	g
Д д	d, d' ²	d	d
Е е	e	e	e
Є є	je, e, ie ³	ê	ye, ie ⁴
Ж ж	ž	ž	zh
З з	z, ž ⁵	z	z
И и	y	i	y
І і	i	ì	i
Ї ї	ji	ï	yi, i ⁶
Й й	j	j	y, i
К к	k	k	k
Л л	ł, l ⁷	l	l
М м	m	m	m
Н н	n, n' ⁸	n	n
О о	o	o	o
П п	p	p	p
Р р	r, r' ⁹	r	r
С с	s, ś ¹⁰	s	s
Т т	t, t' ¹¹	t	t
У у	u	u	u
Ф ф	f	f	f
Х х	ch	h	kh
Ц ц	c, ć ¹²	c	ts

¹ Jako gh – tylko dla oddania г w połączeniu зг, dla uniknięcia pomyłki z zh oznaczającym ж.

² Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

³ Jako samą samogłoskę – po л, przez і – po innych spółgłoskach, przez j – w pozostałych przypadkach.

⁴ Przez y – na początku wyrazu, przez i – w pozostałych przypadkach.

⁵ Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

⁶ Przez y – na początku wyrazu, przez i – w pozostałych przypadkach.

⁷ Jako l – przed є, і, ь, ю, я; jako ł – w pozostałych przypadkach.

⁸ Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

⁹ Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

¹⁰ Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

¹¹ Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

¹² Ze znakiem zmiękczenia – przed ь, z wyjątkiem dwuznaku ьо.

Ч ч	cz	č	ch
Ш ш	sz	š	sh
Щ щ	szcz	š̌	sch
Ь ь	', i, - ¹³	' (prim)	' ¹⁴
Ю ю	ju, u, iu ¹⁵	û	yu, iu ¹⁶
Я я	ja, a, ia ¹⁷	â	ya, ia ¹⁸
'	-	' (apostrof)	" ¹⁹

Przykłady zastosowania transkrypcji i transliteracji:

Cyrylica	Oficjalna polska transkrypcja	Nowa polska transliteracja	Oficjalna transkrypcja na język angielski
Київ	Kyjiw	Kiïv	Kyiv
п'ять	pjat'	p' ât'	p"iat'
Ющенко	Juszczenko	Ûšenko	Yuschenko
Шевченко	Szewczenko	Ševčenko	Shevchenko
цікавий	cikawyj	cìkavij	cikawyj

TEMAT 2. PODSTAWOWE ZASADY DOTYCZĄCE AKCENTU ORAZ WYMOWY UKRAIŃSKICH GŁOSEK. PUŁAPKI JĘZYKOWE.

- spółgłoska л jest wymawiana jako: ł przedniojęzykowe (jak w dawnej wymowie scenicznej) – kiedy poprzedza spółgłoskę lub twardą samogłoskę, np. молоко → [mołoko], метелик → [metelyk], горілка → [horiłka]
- spółgłoska л jest wymawiana jako l – kiedy następuje po nim miękka samogłoska lub znak miękki, np. лікар → [likar], лялька → [lial'ka], przy czym głoska ta jest zawsze miękka, podobnie jak w polskim słowie lis.
- spółgłoskę r wymawia się twardo, gardłowo, dźwięcznie, podobnie jak h w staropolszczyźnie (jak np. w słowie hańba).

¹³ Pomijamy – w połączeniu льо, jako i – w połączeniuьо po innych spółgłoskach niż л, jako znak zmiękczenia – w pozostałych przypadkach. Znak zmiękczenia ' stawiamy nad literami ć, ń, ś, ź, w pozostałych przypadkach – za literą.

¹⁴ Można pominąć.

¹⁵ Jako samą samogłoskę – po л, przez i – po innych spółgłoskach, przez j – w pozostałych przypadkach.

¹⁶ Przez y – na początku wyrazu, przez i – w pozostałych przypadkach.

¹⁷ Jako samą samogłoskę – po л, przez i – po innych spółgłoskach, przez j – w pozostałych przypadkach.

¹⁸ Przez y – na początku wyrazu, przez i – w pozostałych przypadkach.

¹⁹ Można pominąć.

- spółgłoskę r spotyka się głównie w słowach pochodzenia obcego i jest ona wymawiana jako g.
- spółgłoski szumiące ж, ч, щ są wymawiane twardo; jedynie, gdy występują przed samogłoską i, nieco się zmiękczej, jak np. w słowie жінка.
- wymowa spółgłosek bywa zmiękczana za pomocą samogłoski i, znaku miękkiego (ь) lub głoski jutowanej (є, і, ю, я), np. липень → [łypeń], морський → [mors'kyj].

Akcent w języku ukraińskim jest swobodny (może padać na dowolną sylabę) i ruchomy, ponieważ podczas wymowy poszczególnych wyrazów może przenosić się z jednej sylaby na drugą. Akcent w języku ukraińskim często służy do rozróżniania wyrazów (замок – zamek książęcy, замоk – zamek w drzwiach)

W języku ukraińskim nie występuje akanie, czyli samogłoskę o wymawia się zawsze jak o, niezależnie od tego czy jest ona akcentowana, czy nie.

Ćwiczenia fonetyczne z podręcznika JUDP (kursanci wysłuchują zamieszczonych na platformie nagrań mp3, a następnie powtarzają słowa za lektorem)

- 3/29 – wymowa я, ю, є, і
- 4/29 – wymowa miękkiego znaku
- 5/29 – wymowa wyrazów z apostrofem
- 11/30 – wymowa nieakcentowanych samogłosek
- 5/43 – wymowa głoski л
- 6/43 – wymowa głoski в
- 7/43 – wymowa ло oraz йо
- 5/54 – wymowa głoski г
- 5/66 – wymowa spółgłosek miękkich
- 7/67 – wymowa głoski л'
- 7/104 – wymowa wzdłużonych samogłosek

Pułapki językowe – wyrazy, które w języku polskim i ukraińskim brzmią tak samo, ale mają różne znaczenie.

	znaczenie w j. polskim	znaczenie w j. ukraińskim
зараз – zaraz	za chwilę	w tej chwili Ми зараз вивчаємо українську мову – W tej chwili uczymy się języka ukraińskiego
напевно – na pewno	z całą pewnością	być może
кінчити – kończyć	kończyć	wulg. ejakulacja czasownik „kończyć” to po ukraińsku закінчувати
терміново – terminowo	na czas, punktualnie	niezwłocznie, natychmiast
кошти – koszty	straty, wydatki	środki pieniężne
туман – tuman	osoba mało inteligentna	mgła
пенсія – pensja	opłata za pracę	emerytura

дружина – drużyna	zespół sportowy, grupa osób	żona
чашка – czaszka	czaszka	filiżanka czaszka to po ukraińsku чепер
склеп – sklep	miejsce, gdzie się robi zakupy	grobowiec sklep to po ukraińsku магазин
диван – dywan	dywan	sofa dywan to po ukraińsku килим
спілкуватися – spółkować	uprawiać stosunek płciowy	komunikować się, kontaktować się
рухатися – ruchać się	wulg. o stosunku płciowym	ruszać się
умови – umowy	umowy, dokumenty prawne	warunki, np. умови праці – warunki pracy
бігунка – biegunka	rozwolnienie	biegaczka (od czasownika бігати –biegać)

TEMAT 3. PODSTAWOWE WIADOMOŚCI Z ZAKRESU GRAMATYKI. UŻYCIE ZNAKU MIĘKKIEGO I APOSTROFU.

Rzeczowniki żywotne i nieżywotne Іменники – назви істот і неістот

Rzeczowniki, które odpowiadają na pytanie kto? (хто?), to rzeczowniki żywotne. Należą do nich rzeczowniki, które oznaczają:

- ludzi: хлопець, донька, дитя, мандрівник, інженер, професор, балерина
- zwierzęta, ptaki, owady: ведмідь, корова, чапля, індик, синиця, бджола, комар
- mitologiczne istoty: демон, відьма, русалка

Pozostałe rzeczowniki odpowiadają na pytanie co? (що?) i tworzą grupę rzeczowników nieżywotnych.

Zadanie 1. Uzupełnij tabelkę.

Хто це?	Що це?

автомобіль, актор, батько, березень, вовк, весілля, вчитель, годинник, город, дівчина, дерево, дитина, день, дідусь, директор, дзеркало, дочка, дошка, жаба, жінка, зілля, зошит, іноземець, канікули, кішка, книжка, людина, лялька, медсестра, мова, океан, поїзд, поляк, пиво, риба, рука, радість, син, сир, слово, тітка, троянда, урок, чай, чоловік, школа, яблуко.

Rodzaj rzeczownika

Він	Вона	Воно
студент секретар брат Іван Тарас	студентка секретарка сестра Ганна Олена	слово місто село місце море
-∅	-а	-о/-е
але: тато, Павло, Микола, Микита, староста	але мати, пані	

Tworzenie liczby mnogiej rzeczownika

Він	Вони	Вона	Вони	Воно	Вони
клас∅ завод∅ парк∅	класи заводи парки	лампа булка фраза	лампи булки фрази	вікно місто слово	вікна міста слова
-∅ → -и але: хлопець – хлопці українець – українці		-а → -и		-о → -а	

Zadanie 2. Określ rodzaj rzeczownika.

Дата, музика, будинок, пані, молоко, дитина, онук, тема, завод, небо, зима, тато, радіо, булка, слово, пан, лампа, ваза, сумка, стакан, текст, група, папір, сік, масло, суп, місто, син, місце, мати, сир, фраза, дорога, звук, стіл, кіно, клас, сад, вікно, кімната, вправа, море.

Zadanie 3. Utwórz liczbę mnogą rzeczowników.

Кімната – кімнат..., лампа – ламп..., студент – студент..., папка – папк..., студентка – студентк..., місто – міст..., економіст – економіст..., булка – булк..., буква – букв..., сумка – сумк..., група – груп..., завод – завод..., сад – сад..., син – син..., брат – брат..., сестра – сестр..., номер – номер..., слово – слов..., програміст – програміст..., дорога – дорог..., урок – урок..., вікно – вікн... .

Zadanie domowe. Uzupełnij tabelkę.

Він	Вона	Воно	Вони
дім	кімната	фото	книги

Університет, деканат, слова, факультет, аудиторії, стіл, книжка, завдання, викладач, батько, мати, будинок, кімната, ліжко, товариші, подруга, логарифм, шафа, візи, диск, підручники, олівець, гумка, вправа, гуртожиток, комп'ютери, люстерко, фото, місця, дівчина, хлопець.

Pisanie apostrofu

Apostrof pisze się przed głoskami jutowanymi (я, ю, є, ї), jeżeli stoją one po spółgłoskach wargowych (б, п, в, м, ф) chyba że przed spółgłoską wargową znajduje się spółgłoska inna niż „р”:

- б'ю, п'ять, у здоров'ї, м'ясо, Стеф'юк, торф'яний
- свято, мавпячий
- jednymi z często spotykanych wyjątków są wyrazy зв'язок і комп'ютер, w których apostrof pojawia się pomimo tego, że przed spółgłoską wargową w stoi samogłoska.

Apostrof pisze się także po przedrostkach (również w wyrazach obcych):

- від'їзд, з'єднаний, ад'юнкт

Zadanie domowe. Określ, czy w podanych wyrazach należy napisać apostrof.

хлоп..ячий, трав..яний, голуб..ята, морквяний, рум..янок, м..ята, кав..ярня, різдв..яний, під..їхати, В..єтнам, б..юст, об..єкт, пам..ять, п..ятсот, дев..ять, об..їзд, оп..яніти, п..яний, м..язи, ім..я, цв..ях, з любов..ю

Pisanie znaku miękkiego

Znak miękki piszemy:

a) Po miękkich d, t, z, c, dz, c, l, n na końcu wyrazu i sylaby: вісь, гедзь, кінь, мідь, наморозь, палець, суть, швець; близько, восьмий, ганьба, Грицько, дядько, кільце, молотьба.

b) Po miękkich spółgłoskach w środku sylaby przed o: дьоготь, дзьоб, льон, сьомий, трьох, тьохкати.

c) W wyrazach zakończonych na:

1) -зький, -ський, -цький; -зькість, -ськийсть, -цькість; -зько, -сько, -цько; -зькому, -ському, -цькому; -зьки, -ськи, -цьки: близький, вузький, волинський, донецький; близькість, людськість; близько, військо, багацько; по-французькому (по-французьки), по-українському (по-українськи), по-німецькому (по-німецьки).

2) -енька, -енько, -онька, -онько; -енький, -есенький, -ісінський, -юсінський: рученька, батенько, голівонька, соколенько; гарненький, малесенький, свіжісінський, тонюсінський.

d) Po miękkiej spółgłosce л przed następną spółgłoską:

їдальня, кільце, ковальський, пальці, рибальство, сільський, спільник.

TEMAT 4. ZWROTY POWITALNE, ZAWIERANIE ZNAJOMOŚCI, ZWROTY GRZECZNOŚCIOWE – MÓWIENIE I PISANIE.

Powitanie		
Dzień dobry! (forma używana w godzinach porannych)	Добрий ранок! Доброго ранку!	[dɔbryj ɾanok/dɔbroho ɾanku]
Dzień dobry! (forma używana w ciągu dnia)	Добрий день! Доброго дня! Добридень!	[dɔbryj deń/dɔbroho dnia/dobrydeń]
Dobry wieczór!	Добрий вечір! Доброго вечора!	[dɔbryj wɛczir/dɔbroho wɛczora]
Dzień dobry! (forma uniwersalna)	Здрастуйте!	[zdrastujte]
Cześć!	Привіт!	[prɨwɪt]
Cześć!	Здоров!	[zdorɔw]
Cieszę się, że Pana/Panią widzę.	Радий/рада Вас бачити.	[ɾadyj/ɾada was baczɪty]
Co słychać?	Що чути?	[szczɔ czuty]

Jak się Pan/Pani miewa?	Як справи?	[jak sprawy]
Wszystko w porządku.	Все гаразд.	[wse harazd]
Wszystko dobrze, dziękuję.	Все добре, дякую.	[wse dobre, djakuju]
Niestety, źle.	На жаль, погано.	[na žal, pohano]
Pożegnanie		
Do widzenia!	До побачення!	[do pobaczennia]
Do zobaczenia!	До зустрічі!	[do zustriczi]
Do jutra!	До завтра!	[do zawtra]
Dobranoc!	На добраніч!	[na dobranicz]
Wszystkiego dobrego!	Усього найкращого!	[usioho najkraszczoho]
Na razie!	Бувай!	[buwaj]
Zwroty grzecznościowe		
Dziękuję/dziękujemy	Дякую/дякуємо	[djakuju/djakujemo]
Bardzo dziękuję	Дуже дякую	[duże djakuju]
Dziękuję/bardzo dziękuję	Спасибі/велике спасибі	[spasybi/wetyke spasybi]
Proszę	Прошу	[proszu]
Proszę	Будь ласка	[bud' łaska]
Wybacz/proszę wybaczyć	Вибач/Вибачте	[wybacz/wybaczte]
Wybacz/proszę wybaczyć	Пробач/Пробачте	[probacz/probaczte]
Przepraszam	Перепрошую	[pereproszuju]
Przepraszam, proszę mi powiedzieć...	Вибачте, скажіть, будь ласка...	[wybaczte, skazit', bud' łaska]
Przepraszam, mam do Pana/Pani pytanie	Вибачте, маю до Вас питання...	[wybaczte, maju do was pytannia]
Przepraszam, czy mogę Pana/Panią zapytać...	Вибачте, можна Вас запитати...	[wybaczte, mozna was zapytaty]

Zawieranie znajomości		
Pan/Pani pozwoli, że się przedstawię	Дозво́льте відрекомендува́тись	[dozwólte widrekomenduwa_tys']
Nazywam się...	Мене́ зва́ти...	[mene_zwa_ty]
Mam na imię...	Моє́ ім'я....	[moje_imja]
Pan/Pani pozwoli, że przedstawię mojego męża (moją żonę, mojego przyjaciela, moją przyjaciółkę, mojego syna, moją córkę, moje dzieci)	Дозво́льте познайомити вас з моїм чоловіком (моєю дружиною, моїм другом, моєю подругою, моїм сином, моєю донькою, моїми дітьми)	[dozwólte poznajomyty was z mojím czołowíkom (mojeju družynoju, mojím druhom, mojeju podruhoju, mojím synom, mojeju dońkoju, mojimy dít'my)]
Czy mogę przedstawić Panu/Pani...?	Можна вам представити ...?	[można wam predstawyty]
Z przyjemnością	Із задово́ленням!	[iz zadowo_lenniam]
Bardzo mi miło	Дуже приємно	[duże pryjemno]
Miło mi Pana/Panią poznać	Радий/Рада з ва́ми познайо́митись	[radyj/rada z wa_my poznajomytys']
Czy wy się znacie?/ Czy Państwo się znają?	Ви знайо́мі?	[wy znajomi]
Nie, nie znamy się	Ні, ми не знайо́мі	[ni, my nie znajomi]
Nie znam tu nikogo	Я ніко́го тут не зна́ю	[ja niko_ho tut ne zna_ju]
Tak, oczywiście, że się znamy	Так, звича́йно, ми знайо́мі	[tak, zwyczajno, my znajomi]
Poznajcie się	Познайо́мтеся	[poznajomtesja]
Państwo się poznają, to...	Познайо́мтеся, це...	[poznajomtesja, ce]
Cieszę się, że Pana/Panią/Państwa poznałem	Радий був/Рада була з ва́ми познайо́митись	[radyj buł/rada buła z wa_my poznajomytys']

Zadanie 1. Uzupełnij dialogi.

1.

A: Привіт!

B:

A:

B. Мене звати Віктор. А тебе?

A:

B. Дуже приємно.

2.

A:

B. Все гаразд, дякую. А як Твої справи?

A:

3.

A. Ви знайомі з моїм другом Андрієм?

B:

A. То ходімо, я вас познайомлю. Дозвольте представити вам Андрія.

C. Доброго дня.

B:

4.

A. Дозвольте з вами познайомитись. Мене звати Оксана. А як Вас звати?

B:

A:

B. Мені також.

TEMAT 5. LICZEBNIKI GŁÓWNE I PORZĄDKOWE – PISANIE I CZYTANIE.

Liczebniki główne		
zero	нуль	[nul]
jeden	один	[odyn]
dwa	два	[dwa]
trzy	три	[try]
cztery	чотири	[czotyry]
pięć	п'ять	[pjaɕ]
sześć	шість	[szisɕ]
siedem	сім	[sim]
osiem	вісім	[wɨsim]
dziewięć	дев'ять	[dɛwjaɕ]
dziesięć	десять	[dɛɕjaɕ]
jedenaście	одинадцять	[odynadcjaɕ]

dwanaście	двана <u>д</u> цять	[dwan <u>a</u> dcjaʃ]
trzyście	трина <u>d</u> цять	[tryn <u>a</u> dcjaʃ]
czternaście	чотири <u>n</u> адцять	[czoty <u>r</u> n <u>a</u> dcjaʃ]
piętnaście	п'ятна <u>d</u> цять	[pjatn <u>a</u> dcjaʃ]
szesnaście	шісна <u>d</u> цять	[szistn <u>a</u> dcjaʃ]
siedemnaście	сімна <u>d</u> цять	[simn <u>a</u> dcjaʃ]
osiemnaście	вісімна <u>d</u> цять	[wisimn <u>a</u> dcjaʃ]
dziewiętnaście	дев'ятна <u>d</u> цять	[dewjatn <u>a</u> dcjaʃ]
dwadzieścia	двадц <u>a</u> ть	[dw <u>a</u> dcjaʃ]
dwadzieścia jeden	двадц <u>a</u> ть один	[dw <u>a</u> dcjaʃ oɔɔn]
dwadzieścia dwa	двадц <u>a</u> ть два	[dw <u>a</u> dcjaʃ d <u>a</u>]
dwadzieścia trzy	двадц <u>a</u> ть три	[dw <u>a</u> dcjaʃ t <u>r</u> y]
trzydzieści	тридц <u>a</u> ть	[t <u>r</u> ydcjaʃ]
czterdzieści	со <u>r</u> ок	[so <u>r</u> ok]
pięćdziesiąt	п'ятдес <u>a</u> т	[pjatdec <u>a</u> t]
sześćdziesiąt	шістдес <u>a</u> т	[szistdec <u>a</u> t]
siedemdziesiąt	сімдес <u>a</u> т	[simdes <u>a</u> t]
osiemdziesiąt	вісімдес <u>a</u> т	[wisimdec <u>a</u> t]
dziewięćdziesiąt	дев'яно <u>s</u> то	[dewjan <u>o</u> sto]
sto	сто	[sto]
sto dwadzieścia trzy	сто двадц <u>a</u> ть три	[sto dw <u>a</u> dcjaʃ t <u>r</u> y]
dwieście	дв <u>i</u> сті	[dw <u>i</u> sti]
trzysta	три <u>s</u> та	[t <u>r</u> ysta]
czteryście	чоти <u>r</u> и <u>s</u> та	[czoty <u>r</u> ysta]
pięćset	п'ятс <u>o</u> т	[pjats <u>o</u> t]
sześćset	шістс <u>o</u> т	[szists <u>o</u> t]
siedemset	сімс <u>o</u> т	[sims <u>o</u> t]
osiemset	вісімс <u>o</u> т	[wisims <u>o</u> t]
dziewięćset	дев'ятс <u>o</u> т	[dewjats <u>o</u> t]
tysiąc	тис <u>y</u> яча	[tys <u>y</u> acza]
dziesięć tysięcy	десять тис <u>y</u> яч	[dec <u>y</u> jaʃ tys <u>y</u> acz]
sto tysięcy	сто тис <u>y</u> яч	[sto tys <u>y</u> acz]
jeden milion	один мільйо <u>n</u>	[oɔ <u>y</u> n miljo <u>n</u>]
dwa miliony	два мільйо <u>n</u> и	[d <u>a</u> miljo <u>n</u> y]
jeden miliard	один мілья <u>r</u> д	[oɔ <u>y</u> n milja <u>r</u> d]

Liczebniki porządkowe

pierwszy	пер <u>ш</u> ий	[p <u>er</u> szyj]
drugi	дру <u>г</u> ий	[dru <u>h</u> yj]
trzeci	трет <u>й</u>	[tr <u>e</u> tij]
czwarty	четвер <u>т</u> ий	[czetw <u>e</u> rtij]
piąty	п'ят <u>и</u> й	[pjat <u>y</u> j]
szósty	шост <u>и</u> й	[szost <u>y</u> j]
siódmy	сьом <u>и</u> й	[s'om <u>y</u> j]
ósmi	вос <u>м</u> ий	[wos'm <u>y</u> j]
dziewiąty	дев'ят <u>и</u> й	[dewjat <u>y</u> j]
dziesiąty	десят <u>и</u> й	[desjat <u>y</u> j]
dwudziesty pierwszy	двадцать пер <u>ш</u> ий	[dwadcjať p <u>er</u> szyj]
setny	сот <u>и</u> й	[sot <u>y</u> j]
sto pierwszy	сто пер <u>ш</u> ий	[sto p <u>er</u> szyj]
tysięczny	тис <u>я</u> чний	[tysjaczn <u>y</u> j]
milionowy	мільйон <u>н</u> ий	[miljon <u>n</u> yj]
miliardowy	мільярд <u>н</u> ий	[miljard <u>n</u> yj]

TEMAT 6. DNI TYGODNIA, MIESIĄCE, PORY ROKU, OKREŚLENIA CZASU – SŁOWNICTWO.

sekunda	секун <u>д</u> a	[sekun <u>d</u> a]
minuta	хвилин <u>а</u>	[chwył <u>y</u> na]
godzina	годин <u>а</u>	[hod <u>y</u> na]
dość	доб <u>а</u>	[dob <u>a</u>]
dzień	день	[deń]
tydzień	тижд <u>е</u> нь	[tyzdeń]
miesiąc	міс <u>я</u> ць	[mjsjac']
rok	рік	[rik]
stulecie	століт <u>т</u> я	[stolitt <u>j</u> a]

dzisiaj	сьогод <u>н</u> i	[siohod <u>n</u> i]
---------	-------------------	---------------------

wczoraj	вчора	[uczora]
jutro	завтра	[zawtra]
codziennie	щоденно, щодня	[szczodenno, szczodnia]
czasami	іноді	[inodi]
często	часто	[czasto]
kiedy	коли	[koły]
nigdy	ніколи	[nikoły]
obecnie	тепер	[teper]
potem	потім	[potim]
później	пізніше	[piznisze]
rzadko	рідко	[ridko]
teraz	зараз	[zaraz]
wcześniej	раніше	[ranisze]
wkrótce	незабаром	[nezabarom]
wtedy	тоді	[todi]
zawsze	завжди	[zawždy]

Pory dnia – Пори доби		
świt	світанок	[switanok]
ranek, rano	ранок, вранці	[ranok, wranci]
południe	полудень, південь	[połudeń, piwdeń]
popołudnie	післяобідній час	[pisliaobidnij czas]
wieczór, wieczorem	вечір, ввечері	[weczir, uweczeri]
noc	ніч	[nicz]
północ, o północy	північ, опівночі	[piwnicz, opiwnoczi]

Dni tygodnia – Дні тижня		
poniedziałek, w poniedziałek	понеділок, у понеділок	[ponediłok, u ponediłok]
wtorek, we wtorek	вівторок, у вівторок	[wiwtorok, u wiwtorok]
środa, w środę	середа, у середу	[sereda, u seredu]
czwartek, w czwartek	четвер, у четвер	[czetwer, u czterwer]
piątek, w piątek	п'ятниця, у п'ятницю	[pjatnycja, u pjatnycju]
sobota, w sobotę	субота, у суботу	[subota, u subotu]
niedziela, w niedzielę	неділя, у неділю	[nedilja, u nedilju]

Miesiące – Місяці		
styczeń, w styczniu	січень, у січні	[sɨczɛnʲ, u sɨczni]
luty, w lutym	лютий, у лютому	[liutɨj, u liutomu]
marzec, w marcu	березень, у березні	[bɛrɛzɛnʲ, u bɛrɛzni]
kwiecień, w kwietniu	квітень, у квітні	[kwʲɛnʲ, u kwʲitni]
maj, w maju	травень, у травні	[trɐwɛnʲ, u trɐwni]
czerwiec, w czerwcu	червень, у червні	[czɛrwɛnʲ, u czɛrwni]
lipiec, w lipcu	липень, у липні	[ɫɨpɛnʲ, u ɫɨpni]
sierpień, w sierpniu	серпень, у серпні	[sɛrpɛnʲ, u sɛrpni]
wrzesień, we wrześniu	вересень, у вересні	[wɛrɛsɛnʲ, u wɛrɛsni]
październik, w październiku	жовтень, у жовтні	[ʒɔwɛnʲ, u ʒɔwni]
listopad, w listopadzie	листопад, у листопаді	[ɫɨstopɐd, u ɫɨstopadi]
grudzień, w grudniu	грудень, у грудні	[hrudɛnʲ, u hrudni]

Pory roku – Пори року		
wiosna, na wiosnę	весна, навесні/весною	[wɛsnɐ, nawɛsni/wɛsnoju]
lato, w lecie	літо, влітку	[liɤto, ulʲitku]
jesień, jesienią	осінь, восени	[ɔciɲ, wɔsenɨ]
zima, w zimie	зима, взимку	[zɨmɐ, uzɨmku]

TEMAT 7. ANKIETA PERSONALNA – SŁOWNICTWO.

nazwisko	прізвище	[prɨzwɨszczɛ]
nazwisko panińskie	діво́че прізвище	[diwɔczɛ prɨzwɨszczɛ]
imię	ім'я	[imja]
imię odojcowskie	ім'я по ба́тькові	[imja po bat'kowi]
data urodzenia	да́та наро́дження	[daɤta narɔdʒɛnnia]
miejsce urodzenia	мі́сце наро́дження	[mʲɨscɛ narɔdʒɛnnia]
płeć	ста́ть:	[statʲ]
mężczyzna	чо́ловік	[czołowiɤk]

kobieta	жінка	[żinka]
obywatelstwo	громадянство	[hromadjanstwo]
narodowość	національність	[nacionalnist’]
miejsce stałego zamieszkania	місце постійного проживання	[mísce postijnoho prożywannia]
miejsce tymczasowego zamieszkania	місце тимчасового проживання	[mísce tymczasowoho prożywannia]
adres do korespondencji	адреса для листування	[adres̩a dla łystuwannia]
zawód	професія	[profesija]
wykształcenie	освіта	[oswita]
wykształcenie podstawowe	початкова освіта	[początkowa oswita]
wykształcenie średnie	середня освіта	[serednia oswita]
wykształcenie wyższe	вища освіта	[wyszcz̩a oswita]
stan cywilny	громадянський/родинний стан	[hromadjanskij/rodynnyj stan]
kawaler	холостяк	[chołostjak]
panna	незаміжня	[nezamiz̩nia]
żonaty	одружений	[odrūżenyj]
zamężna	заміжня	[zamiz̩nia]
rozводnik	розлучений	[rozłūczyenyj]
rozwódka	розлучена	[rozłūczena]
wdowiec	вдівець	[wdiwec’]
wdowa	вдова	[wdowa]
dzieci	діти	[dity]

Imię odojcowskie w języku ukraińskim tworzy się przez dodanie do imienia ojca odpowiedniego przyrostka:

- dla syna: -owycz (-ович), -jowycz (-йович) albo -ycz (-ич)

- dla córki: -iwna (-івна) albo -jiwna (-ївна)

Imię odojcowskie umieszcza się pomiędzy imieniem a nazwiskiem. W razie posiadania dwóch lub więcej imion, umieszcza się je pomiędzy drugim (ostatnim) imieniem a nazwiskiem. Jeżeli ojciec jest nieznany, wówczas imię odojcowskie nadaje się według wyboru dokonanego przez matkę.

Zwracanie się do kogoś z użyciem jego imienia i imienia odojcowskiego, np. *Oksano Pawliwno*, jest traktowane jako wyraz szacunku i życzliwości. W ten sposób zastępowany jest zwrot grzecznościowy „pan”, „pani”.

TEMAT 8. GRAMATYKA – STOSOWANIE FORMY GRZECZNOŚCIOWEJ.

W języku ukraińskim jako formy grzecznościowej używa się trybu rozkazującego drugiej osoby liczby mnogiej. Odpowiada to używanym w języku polskim zwrotom *niech Pan/niech Pani*:

- (ви) напишіть, будь ласка – niech Pan/Pani napisze
- (ви) підпишіть, будь ласка – niech Pan/Pani podpisze
- (ви) сидіть, будь ласка – niech Pan/Pani siedzi
- (ви) підкресліть, будь ласка – niech Pan/Pani podkreśli
- (ви) зробіть, будь ласка – niech Pan/Pani zrobi
- (ви) ідіть, будь ласка – niech Pan/Pani idzie
- (ви) покажіть, будь ласка – niech Pan/Pani pokaże
- (ви) скажіть, будь ласка – niech Pan/Pani powie
- (ви) сядьте, будь ласка – niech Pan/Pani usiądzie
- (ви) поставте, будь ласка – niech Pan/Pani postawi
- (ви) повірте, будь ласка – niech Pan/Pani uwierzy
- (ви) відкрийте, будь ласка – niech Pan/Pani otworzy
- (ви) читайте, будь ласка – niech Pan/Pani przeczyta
- (ви) дайте, будь ласка – niech Pan/Pani da

Można również użyć formy **вам треба + bezokolicznik**, która odpowiada polskiemu *musi Pan/Pani*:

- вам треба написати – musi Pan/Pani napisać
- вам треба іти – musi Pan/Pani iść
- вам треба сказати – musi Pan/Pani powiedzieć
- вам треба зробити – musi Pan/Pani zrobić
- вам треба принести – musi Pan/Pani przynieść

Zaimki osobowe

M.	я	ти	він, воно	вона	ми	ви	вони
D.	мене	тебе	його/нього	її/неї	нас	вас	їх/них
C.	мені	тобі	йому	їй	нам	вам	їм
B.	мене	тебе	його/нього	її/неї	нас	вас	їх/них
N.	мною	тобою	ним	нею	нами	вами	ними
Ms.	мені	тобі	ньому	ній	нас	вас	них
W.	як М.						

Мене звати Магда. (кого? чого?)

Дай **мені**, будь ласка, цю книжку. (кому? чому?)

Ти побачив **мене** сьогодні в автобусі. (кого? що?)

Ти їдеш зі **мною** до Львова. (ким? чим?)

Я щаслива, коли мої рідні при **мені**. (на/при кому? чому?)

Zaimki *він, вона, вони* w dopełniaczu i bierniku mają po dwie formy: *його/нього, її/неї, їх/них*. Odpowiadają one polskim formom *jego/niego, jej/niej, ich/nich*.

Її не було на заняттях – Jej nie było na zajęciach

Я їду до **неї** – Idę do niej

Його немає вдома – Jego nie ma w domu

Я була у **нього** вдома – Byłam u niego w domu.

Form *нього, неї, них* używamy, gdy w zdaniu są poprzedzone przyimkiem.

Zadanie 1. Odmień zaimki osobowe podane w nawiasach.

1. Я їду з (він) до (вона).
2. (вона) звати Марта.
3. (він) 30 років.
4. У (ви) є сім'я?
5. Хтось із (вони) вже одружився?
6. У (ми) троє дітей.
7. У (він) велика сім'я.

Zaimki dzierżawcze

	L. pojedyncza			L. mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
M.	мій, твій, свій	моя, твоя, своя	моє, твоє, своє	мої, твої, свої
D.	мого, твого, свого	моєї, твоєї, своєї	мого, твого, свого	моїх, твоїх, своїх
C.	моєму, твоєму, своєму	моїй, твоїй, своїй	моєму, твоєму, своєму	моїм, твоїм, своїм
B.	jak M. albo D.	мою, твою, свою	моє, твоє, своє	jak M. albo D.
N.	моїм, твоїм, своїм	моєю, твоєю, своєю	моїм, твоїм, своїм	моїми, твоїми, своїми
Ms.	моєму/моїм твоєму/твоїм своєму/своїм	моїй, твоїй, своїй	моєму/моїм твоєму/твоїм своєму/своїм	моїх, твоїх, своїх
W.	мій! твій! свій!	моя! твоя! своя!	моє! твоє! своє!	мої! твої! свої!

	L. pojedyncza			L. mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
M.	наш, ваш, їхній	наша, ваша, їхня	наше, ваше, їхнє	наші, ваші, їхні
D.	нашого, вашого, їхнього	нашої, вашої, їхньої	нашого, вашого, їхнього	наших, ваших, їхніх
C.	нашому, вашому, їхньому	нашій, вашій, їхній	нашому, вашому, їхньому	нашим, вашим, їхнім
B.	jak M. lub D.	нашу, вашу, їхню	наше, ваше, їхнє	jak M. lub D.
N.	нашим, вашим, їхнім	нашою, вашою, їхньою	нашим, вашим, їхнім	нашими, вашими, їхними
Ms.	нашому/нашим вашому/вашім їхньому/їхнім	нашій, вашій, їхній	нашому/нашим вашому/вашім їхньому/їхнім	наших, ваших, їхніх

W.	наш! ваш! їхній!	наша! ваша! їхня!	наше! ваше! їхнє!	наші! ваші! їхні!
----	---------------------	----------------------	----------------------	----------------------

W rodzaju męskim i w liczbie mnogiej biernik ma taką samą formę jak dopełniacz w przypadku rzeczowników żywotnych. W przypadku rzeczowników nieżywotnych biernik ma taką samą formę jak mianownik.

Я бачу **мого** батька – Widzę mojego ojca

Я бачу **мій** зошит – Widzę mój zeszyt.

Zaimki dzierżawcze *jej/jego* mają w języku ukraińskim – niezależnie od liczby i przypadku formę *її/його*.

Це **її** книжка – To jej książka

Тут немає **її** книжок – Tutaj nie ma jej książek

Я бачу **його** друга – Ja widzę jego przyjaciela

Я іду з **його** друзями – Ja idę z jego przyjaciółmi

Zadanie 2. Odmień podane w nawiasach zaimki dzierżawcze.

1. Я давно не бачив (моя) сестри, (твоя) дружини, (наша) мами.
2. Ми купили подарунок для (мій) батька, (твій) товариша), (ваш) сусіда.
3. Оксана передала вітання (моя) мамі, (твоя) дружині, (наша) вчительці.
4. Про це треба сказати (мій) брату, (твій) товаришу, (ваш) батьку.
5. У парку я зустріла (твоя) товаришку, (мій) батька, (наш) сусіда.
6. Вчора я познайомилася з (моя) сусідкою, (твоя) мамою, (ваш) товаришем.
7. На (моя) сестрі, (твоя) подрузі, (наша) бабусі я побачила новий костюм.

ТЕМАТ 10. PIERWSZA I DRUGA KONIUGACJA CZASOWNIKÓW.

I koniugacja

Do pierwszej koniugacji należą czasowniki z zakończeniami -у (-ю), -еш (-єш), -е (-є), -емо (-ємо), -ете (-єте), -уть (-ють).

W czasownikach pierwszej koniugacji zachodzi zmiana spółgłosek: г – ж, к – ч, х – ш, з – ж, с – ш, т – ч, ст – щ, ск – щ (могти – я можу, ти можеш; пекти – я печу, ти печеш; хотіти – я хочу, ти хочеш).

іти – іść

я їду

ти їдеш

він (вона, воно) їде

ми їдемо

ви їдете

чути – słyszeć

я чую

ти чуєш

він (вона, воно) чує

ми чуємо

ви чуєте

вони ідуть

вони чують

хотіти – chcieć

я хочу

ти хочеш

він (вона, воно) хоче

ми хочемо

ви хочете

вони хочуть

Do pierwszej koniugacji należą m.in. takie czasowniki, jak читати – czytać, розуміти – rozumieć, писати – pisać, слухати – słuchać, снідати – jeść śniadanie.

II koniugacja

Do drugiej koniugacji należą czasowniki z zakończeniami –у (-ю), -иш (-їш), -ить (-їть), -имо (-їмо), -іте (-їте), -ать (-ять).

W czasownikach drugiej koniugacji w pierwszej osobie liczby pojedynczej spółgłoski д, т, з, с zmieniają się na: дж, ч, ж, ш (носити – я ношу, їздити - я їжджу).

робити – robić

я роблю

ти робиш

він (вона, воно) робить

ми робимо

ви робите

вони роблять

бачити – widzieć

я бачу

ти бачиш

він (вона, воно) бачить

ми бачимо

ви бачите

вони бачать

їздити – jeździć

я їжджу

ти їздиш

він (вона, воно) їздить

ми їздимо

ви їздите

вони їздять

Do drugiej koniugacji należą m.in. takie czasowniki, jak ходити – chodzić, говорити – mówić, проводити – spędzać.

Часовники, które w bezokoliczniku zawierają sufiksy -ува- lub -юва- (готувати – szykować, пояснювати – wyjaśniać, повторювати – powtarzać), w odmianie tracą -ва-:

готувати	пояснювати	повторювати
я гот <u>у</u> ю	я пояс <u>н</u> юю	я повто <u>р</u> юю
ти гот <u>у</u> єш	ти пояс <u>н</u> юєш	ти повто <u>р</u> юєш
він гот <u>у</u> є	він пояс <u>н</u> ює	він повто <u>р</u> ює
ми гот <u>у</u> ємо	ми пояс <u>н</u> юємо	ми повто <u>р</u> юємо
ви гот <u>у</u> єте	ви пояс <u>н</u> юєте	ви повто <u>р</u> юєте
вони гот <u>у</u> ють	вони пояс <u>н</u> юють	вони повто <u>р</u> юють

Podobne zjawisko zachodzi w języku polskim: pracować, ale: ja pracuję, ty pracujesz...
gotować, ale: ja gotuję, ty gotujesz...

W czasownikach робити – robić, любити – lubić, спати – spać, дивитися – oglądać, w 1 osobie liczby pojedynczej i w trzeciej osobie liczby mnogiej pojawia się dodatkowa litera –л–

робити	любити	спати	дивитися
я робл <u>л</u> ю	я любл <u>л</u> ю	я спл <u>л</u> ю	я дивл <u>л</u> юся
ти р <u>р</u> обиш	ти л <u>л</u> юбиш	ти спл <u>л</u> иш	ти дивл <u>л</u> ишся
він р <u>р</u> обить	він л <u>л</u> юбить	він спл <u>л</u> ить	він дивл <u>л</u> иться
ми р <u>р</u> обимо	ми л <u>л</u> юбимо	ми спл <u>л</u> имо	ми дивл <u>л</u> имося
ви р <u>р</u> обите	ви л <u>л</u> юбите	ви спл <u>л</u> ите	ви дивл <u>л</u> итесья
вони р <u>р</u> облять	вони л <u>л</u> юблять	вони спл <u>л</u> ять	вони дивл <u>л</u> яться

Часownik *дивитися* jest **czasownikiem zwrotnym**. Częstka *ся* odpowiada polskiemu *się* i jest pisana – w przeciwieństwie do języka polskiego – zawsze łącznie z czasownikiem.

Warto też zwrócić uwagę na czasownik *бути* – *być*, który w czasie teraźniejszym ma jedną formę dla wszystkich osób.

я є	ми є
ти є	ви є
він (вона, воно) є	вони є

W potocznych wypowiedziach przeważnie czasownik *буć* jest pomijany:

Я студентка – Jestem studentką

Мареk – гарний чоловік – Marek jest przystojnym mężczyzną

Мої батьки вже пенсіонери – Moi rodzice są już emerytami.

Zadanie 1. W miejsce kropek wstaw zaimki osobowe

- читає.
- розуміє.
- пишу.
- слухають.
- снідаємо.
- несy.
- вчить.
- лежать.
- стоїть.
- знаємо.
- розповідаєш.
- розповідає.
- слухаю.
- висить.
- відповідаємо.
- вивчають.
- вечераєш.

Zadanie 2. Napisz w odpowiedniej formie czasowniki podane w nawiasie

1. Я (любити) футбол. 2. Він (писати) вірш. 3. – Що вони (робити)? – Вони (спати). 4. – Ти лежиш? – Ні, я (сидіти). 5. Батько (працювати). 6. – Що (робити) викладач? – Вона (пояснювати) урок. 7. – Що ви (робити)? – Я (дивитися) телевізор. А ви? – Ми теж (дивитися) телевізор. 8. Я (повторювати) слова. 9. Що ти (готувати)?

Zadanie domowe. Napisz w odpowiedniej formie czasowniki podane w nawiasie

1. Я добре (розуміти) урок. 2. Він завжди (снідати) рано вранці. 3. Ввечері ми (слухати) музику. 4. Ти добре (знати) дієслова? 5. Студенти (вивчати) українську мову. 6. Ви (писати) лист? 7. Ганна й Антон (гуляти) ввечері. 8. Ви (працювати) вдень?. 9. Студенти (відпочивати) ввечері. 10. Зараз ми (розмовляти). 11. Коли ти (обідати)? 12. Викладач (перевіряти) диктант.

TEMAT 11. PAŃSTWA I NARODOWOŚCI – SŁUCHANIE.

Держава – Kraj	Мова – Język	Громадянин – Obywatel	Громадянка – Obywatelka	Громадяниці - Obywatelke
Англія [anhlija]	англійська [anhlijs'ka]	англієць [anhlijec']	англійка [anhlijka]	англійці [anhlijci]
Бельгія [belhija]		бельгієць [belhijec']	бельгійка [belhijka]	бельгійці [belhijci]
Білорусь [bitorus']	білоруська [bitorus'ka]	білорус [bitorus]	білоруска [bitoruska]	білоруси [bitorusy]
Іспанія [ispanija]	іспанська [ispan'ska]	іспанець [ispanec']	іспанка [ispanka]	іспанці [ispanci]
Італія [italija]	італійська [italijs'ka]	італієць [italijec']	італійка [italijka]	італійці [italijci]
Канада [kanada]		канадець [kanadec']	канадка [kanadka]	канадці [kanadci]
Китай [kytaj]	китайська [kytajs'ka]	китаєць [kytajec']	китаянка [kytajanka]	китайці [kytajci]
Латвія [latwija]	латиська [latys'ka]	латиш [latysz']	латишка [latyszka]	латиші [latyszi]
Литва [lytwa]	литовська [lytows'ka]	литовець [lytowec']	литовка [lytowka]	литовці [lytowci]
Молдова [motdowa]	молдовська [motdows'ka]	молдаванин [motdawany]	молдаванка [motdawanka]	молдавани [motdawany]
Німеччина [nimetshina]	німецька [nimets'ka]	німець [nimets]	німкеня [nimkenja]	німці [nimci]

[nimeczczyna]	[nimec'ka]	[nimec']	[nimkenia]	[nimci]
Польща [pɔlszcza]	польська [pɔls'ka]	поляк [poljɔk]	полька [pɔlka]	поляки [poljɔky]
Росія [rosija]	російська [rosijs'ka]	росіянин [rosijanyn]	росіянка [rosijanka]	росіяни [rosijany]
Румунія [rumunija]	румунська [rumuns'ka]	румун [rumun]	румунка [rumunka]	румунни [rumuny]
Словаччина [słowaczczyna]	словацька [słowac'ka]	словак [słowak]	словачка [słowaczka]	словаки [słowaky]
Словенія [słowenija]	словенська [słowens'ka]	словенець [słowenec']	словенка [słowenka]	словенці [słowenci]
Угорщина [uhorszczyna]	угорська [uhors'ka]	угорець [uhorec']	угорка [uhorka]	угорці [uhorci]
Україна [ukrajina]	українська [ukrajins'ka]	українець [ukrajinec']	українка [ukrajinka]	українці [ukrajinci]
Франція [francija]	французька [francuz'ka]	француз [francuz]	француженка [francuženka]	французи [francuzy]
Хорватія [horwatija]	хорватська [chorwats'ka]	хорват [chorwat]	хорватка [chorwatka]	хорвати [chorwaty]
Чехія [czechija]	чеська [czes'ka]	чех [czech]	чешка [czeszka]	чехи [czechy]
Швейцарія [szwejcarija]		швейцарець [szwejcārec']	швейцарка [szwejcarka]	швейцари [szwejcari]
Швеція [szwęcija]	швецька [szwęc'ka]	швед [szwed]	шведка [szwēdka]	шведи [szwēdy]
Японія [japonija]	японська [japons'ka]	японець [jāponec']	японка [jāponka]	японці [jāponci]

W języku ukraińskim nazwy narodowości piszemy małą literą!

azylant	азилант	[azylant]
cudzoziemiec	іноземець	[inozemec']
dokument tożsamości	паспортний документ	[pasportnyj dokument]
dowód osobisty	національний паспорт	[nacionalnyj pasport]
emigrant	емігрант	[emihrant]
imigrant	іммігрант	[immihrant]
narodowość	національність	[nacionalnict']
obywatelstwo	громадянство	[hromadjanstwo]
osoba bez obywatelstwa (bezpaństwowiec)	особа без громадянства	[osoba bez hromadjanstwa]
paszport	закордонний паспорт	[zakordonnyj pasport]

podwójne obywatelstwo	подвійне громадянство	[podwójne hromadjanstwo]
pracownicy migrujący	трудо <u>в</u> і мігранти	[trudjaszchi mihranty]
repatriant	репатріант	[repatriant]
uchodźca	біженець	[biżenec']
utrata obywatelstwa	втра <u>т</u> а громадянства	[wtrata hromadjanstwa]
uzyskanie obywatelstwa	набут <u>т</u> я громадянства	[nabuttja hromadjanstwa]

Я полька за національністю.

Мої батьки – поляки.

Я живу у Польщі.

У мене польське громадянство.

Моя рідна мова – це польська мова.

Я знаю англійську, російську і німецьку мови.

Мій друг знає тільки польську мову.

TEMAT 12. JAK MASZ NA IMIĘ, SKĄD JESTEŚ, ILE MASZ LAT – MÓWIENIE.

Jak się nazywasz?	Як Тебе з <u>в</u> ати?	[jak tebe zwaty]
Jak Pan/Pani się nazywa?	Як Вас з <u>в</u> ати?	[jak was zwaty]
Nazywam się...	Мене з <u>в</u> ати...	[mene zwaty...]
Jak masz na imię?	Яке Твоє ім'я?	[jake twoje imja]
Jak Pan/Pani ma na imię?	Яке Ва <u>ш</u> е ім'я?	[jake wasze imja]
Mam na imię...	Моє ім'я...	[moje imja...]
Jak brzmi Twoje nazwisko?	Яке Твоє прізвище?	[jake twoje przwyszcz]
Jak brzmi Pana/Pani nazwisko?	Яке Ва <u>ш</u> е прізвище?	[jake wasze przwyszcz]
Moje nazwisko to...	Моє прізвище...	[moje przwyszcz...]
Ile masz lat?	Скільки Тобі ро <u>к</u> ів?	[skilky tobi rokiw]
Ile Pan/Pani ma lat?	Скільки Вам ро <u>к</u> ів?	[skilky wam rokiw]
Mam ... lat.	Мені ... ро <u>к</u> ів.	[meni ... rokiw]
Skąd pochodzisz?	Звідки Ти ро <u>д</u> ом?	[zwidky ty rod]
Skąd Pan/Pani pochodzi?	Звідки Ви ро <u>д</u> ом?	[zwidky wy rod]

Pochodzę z... (z Polski, z miasta..., ze wsi...).	Я родом з... (з Польщі, з міста..., з села...).	[ja rɔdom z... (z pɔlszczi, z mʲɪsta..., z sɛł...)]
Gdzie mieszkasz?	Де Ти живеш?	[de ty ʒywɛʃ]
Gdzie Pan/Pani mieszka?	Де Ви живете?	[de wy ʒywɛtɛ]
Mieszkam w... (w Polsce, w mieście..., we wsi...).	Я живу в... (в Польщі, в місті..., в селі...).	[ja ʒywu w... (w pɔlszczi, w mʲɪsti..., w sɛlʲ...)]
Jakiej narodowości jesteś?	Хто Ти за національністю?	[chto ty za natsionalnistju]
Jakiej narodowości Pan/Pani jest?	Хто Ви за національністю?	[chto wy za natsionalnistju]
Jestem Polką/Polakiem.	Я за національністю полька/поляк.	[ja za natsionalnistju pɔlka/poljak]
Jakie masz obywatelstwo?	Яке у Тебе громадянство?	[jake u tebe hromadjanstvo]
Jakie Pan/Pani ma obywatelstwo?	Яке у Вас громадянство?	[jake u was hromadjanstvo]
Mam polskie obywatelstwo.	У мене польське громадянство.	[u mene pɔlske hromadjanstvo]
Jakie masz wykształcenie?	Яка у Тебе освіта?	[jaka u tebe oswiʲta]
Jakie Pan/Pani ma wykształcenie?	Яка у Вас освіта?	[jaka u was oswiʲta]
Mam podstawowe /średnie/wyższe wykształcenie.	У мене початкова/середня/вища освіта.	[u mene pɔczatkɔwa/serɛdnʲa/wyszczʲa oswiʲta]
Jakie znasz języki?	Які мови Ти знаєш?	[jaki mɔwy ty znajesz]
Jakie Pan/Pani zna języki?	Які мови Ви знаєте?	[jaki mɔwy wy znajete]
Znam polski i angielski.	Я знаю польську, англійську мови.	[ja znaju pɔlsku, anhlijsku mɔwy]
Jaki jest Twój stan cywilny?	Який Твій родинний стан?	[jakyj twij rodyɲnyj stan]
Jaki jest Pana/Pani stan cywilny?	Який Ваш родинний стан?	[jakyj wasz rodyɲnyj stan]

Jestem kawalerem/żonaty.	Я холостяк/одружений	[ja chołostjak/odrużenyj]
Jestem panną/mężatką.	Я незаміжня/заміжня	[ja nezamіżnia/zamіżnia]
Masz dzieci?	У Тебе є діти?	[u tebe je dity]
Ma Pan/Pani dzieci?	У Вас є діти?	[u was je dity]
Mam dzieci.	У мене є діти.	[u mene je dity]
Nie mam dzieci.	У мене немає дітей.	[u mene nemáe ditej]

TEMAT 13. МОЯ СІМ'Я. NAZWY OSÓB, STOPIEŃ POKREWIEŃSTWA, STAN CYWILNY – CZYTANIE.

babcia	бабуся	[babusja]
brat	брат	[brat]
bratanek	племінник, небіж	[płemінnyk, nebiż]
bratanica	племінниця, небога	[płemінnycja, neboha]
ciocia	тітка	[tītka]
córka	дочка. донька	[dōczka, dońka]
dziadek	дідуся	[didus']
dziecko, dzieci	дитина, діти	[dytyna, dity]
krewni	родичі	[rodyczi]
kuzyn	двоюридний брат	[dwojuridnyj brat]
kuzynka	двоюридна сестра	[dwojuridna sestra]
matka	мати	[maty]
mąż	чоловік	[czołowik]
narzeczona	наречена	[nareczena]
narzeczony	наречений	[nareczenyj]
ojciec	батько	[bat'ko]
rodzice	батьки	[bat'ky]
rodzina	сім'я, родина	[simja, rodyna]
siostra	сестра	[sestra]
synowa	невістка	[newistka]
syn	син	[syn]
teściowa (matka żony)	теща	[teszcza]
teściowa (matka męża)	свекруха	[swekrucha]

teść (ojciec żony)	тесть	[test']
teść (ojciec męża)	свекор	[swękor]
wnuczka	внучка	[unuczka]
wnuk	внук	[unuk]
wujek	дядько	[djad'ko]
zięć	зять	[zjat']
żona	дружина, жінка	[družyna, žinka]

Слuchacze zapoznają się z tekstem z JUDP ze strony 32. Po odsłuchaniu nagrania i przeczytaniu tekstu, udzielają odpowiedzi na pytania dotyczące jego treści.

1. У сім'ї є 2 дітей

- a) так
- b) ні

2. Сестра молодша від брата

- a) так
- b) ні

3. Сестру звати Оля

- a) так
- b) ні

4. Батько батька – це дядько

- a) так
- b) ні

5. Бабуся і дідусь – пенсіонери.

- a) так
- b) ні

6. Дядько – це брат бабусі

- a) так
- b) ні

7. Двоюрідну сестру звати Дорота

- a) так
- b) ні

8. Батька звати Богдан

- a) так
- b) ні

ТЕМАТ 14. КРÓТКА ИНФОРМАЦЈА О СОБІЕ І РОДЗИНІЕ – ПІСАНИЕ.

Сту́хаче творзя́ крóтку́ вы́повідзь пісемну́ – опис себе і сво́єї ро́дзiny.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ТЕМАТ 15. КОТРА ГОДИНА? – МÓWIЕНІЕ.

02.00 – дру́га го́дина но́чi
14.00 – дру́га го́дина д́ня
07.00 – сьо́ма го́дина ра́нку
19.00 – сьо́ма го́дина ве́чора

1 – о́дна хви́лина
2 – д́ві хви́лини
3 – т́ри хви́лини
4 – чо́тири хви́лини
5, 6, 7 – п’я́ть, ші́сть, сі́м хви́лин

01.00 – пе́рша
01.15 – че́рть на дру́гу
01.30 – пі́в на дру́гу
01.45 – за че́рть дру́га
02.00 – дру́га

Котра година? – Która godzina?

01.01 - о́дна хви́лина на дру́гу.
01.02 - д́ві хви́лини на дру́гу.
01.05 - п’я́ть хви́лин на дру́гу.
01.25 - два́дцять п’я́ть хви́лин на дру́гу.
01.48 - за два́надцять хви́лин дру́га.
01.55 - за п’я́ть хви́лин дру́га.
01.56 - за чо́тири хви́лини дру́га.
10.47 - де́сята го́дина со́рок сі́м хви́лин.

О котрій годині? – O której godzinie?

01.00 – о першій годині.

10.00 – о десятій годині.

10.25 – о десятій годині двадцять п'ять хвилин.

01.15 – о чверть на другу.

01.30 – о пів на другу.

01.45 – о першій годині сорок п'ять хвилин.

Zadanie 1. Odpowiedz na pytania.

1. О котрій годині починається урок? (9:00)

.....

2. О котрій годині починається велика перерва? (12:00)

.....

3. О котрій годині починає працювати лабораторія? (8:00)

.....

4. О котрій годині ви закінчуєте уроки? (14:00)

.....

5. О котрій годині закінчується велика перерва? (12:30)

.....

6. О котрій годині закінчує працювати лікар? (16:00)

.....

7. О котрій годині починає працювати їдальня? (8:30)

.....

8. О котрій годині закінчує працювати деканат? (17:00).

.....

TEMAT 16. TEST.

Śluchacze rozwiązują zamieszczony na platformie test, który sprawdzi, w jakim stopniu opanowali omówiony materiał.

1. Чверть на першу – це година:

a) 12.45 b) 12.15 c) 13.15

2. Батько мого батька це мій:

a) дядько b) дідусь c) свекор

3. звати Анна.

a) їй b) Вона c) їй

4. 40 років.

a) Мене b) Мені c) Мій

5. Які мови вони?

а) знаю б) знає с) знають

6. Двадцятого травня – це:

а) 20.05 б) 20.03 с) 12.05

7. Це подруга дочки

а) мою б) моїй с) моєї

8. У мого друга немає дружини. Він:

а) одружений б) жонатий с) холостяк

9. Przetłumacz zdania na język polski:

9.1. У мене немає ні брата ні сестри.

9.2. Мого чоловіка звати Марек.

9.3. Я полька за національністю.

9.4. У нього вища освіта.

ТЕМАТ 17. ХТО ТИ ЗА ФАХОМ? – ZAWODY.

administrator	адміністратор	[administrat <u>o</u> r]
adwokat	адвока <u>t</u>	[adwok <u>a</u> t]
agent handlowy	торговий аге <u>n</u> т	[torh <u>o</u> wyj ah <u>e</u> nt]
agent ubezpieczeniowy	страховий аге <u>n</u> т	[strachow <u>y</u> j ah <u>e</u> nt]
aktor/aktorka	актор/акторка	[akt <u>o</u> r/akt <u>o</u> rka]
aptekarz	аптека <u>r</u>	[apt <u>e</u> kar]
architekt	архіте <u>k</u> тор	[archite <u>k</u> tor]
bankowiec	працівник бан <u>k</u> у	[praciw <u>n</u> yk ban <u>k</u> u]
barman/barmanka	бармен/барменка	[b <u>a</u> rmen/b <u>a</u> rmenka]
betoniarz	бетонник, бетоня <u>r</u>	[bet <u>o</u> nnyk, betonj <u>a</u> r]
blacharz	бляха <u>r</u>	[blj <u>a</u> char]
budowniczy	будівельник	[budiw <u>e</u> lnyk]
celnik	митник	[myt <u>n</u> yk]
cieśla	тесля <u>r</u> , тесля	[tesl <u>j</u> a <u>r</u> , tesl <u>j</u> a]
cukiernik	кондитер	[kondy <u>t</u> er]
dekarz	покрівельник	[pokriw <u>e</u> lnyk]
deweloper	інвестор будівництва	[inw <u>e</u> stor budiwnyctwa]
dozorca	сторож, наглядач	[storoż, nahlj <u>a</u> dacz]

drwal	дровору <u>б</u>	[droworu <u>b</u>]
dyspozytor	дисп <u>е</u> тчер	[dysp <u>e</u> tcher]
dziennikarz/dziennikarka	журнал <u>і</u> ст/журнал <u>і</u> стка	[żurnal <u>i</u> st/żurnal <u>i</u> stka]
ekonomista/ekonomistka	економ <u>і</u> ст/економ <u>і</u> стка	[ekonom <u>i</u> st/ekonom <u>i</u> stka]
sprzedawca/sprzedawczyni	продаве <u>ц</u> ь/продавщи <u>ц</u> я	[prodaw <u>e</u> c'/prodawszcz <u>y</u> cja]
elektronik	електро <u>н</u> ік	[elektr <u>o</u> nik]
elektryk	електри <u>к</u>	[elektr <u>y</u> k]
fizjoterapeuta	фізіотерап <u>е</u> вт	[fizioterap <u>e</u> ut]
fotograf	фото <u>г</u> раф	[foto <u>h</u> raf]
fryzjer/fryzjerka	перукар/перукар <u>к</u> a	[peruk <u>a</u> r/peruk <u>a</u> rka]
goniec	посильни <u>й</u>	[posyl <u>n</u> y]
handlowiec	комерсан <u>т</u> , торгове <u>ц</u> ь	[komersan <u>t</u> , torh <u>o</u> wec']
hutnik	металу <u>р</u> г	[metal <u>u</u> rh]
hydraulik	сантех <u>н</u> ік	[sant <u>e</u> chnik]
instalator	монта <u>ж</u> ник	[monta <u>ż</u> nyk]
inżynier	інжен <u>е</u> р	[inż <u>e</u> ner]
kasjer/kasjerka	касир/касир <u>к</u> a	[kasy <u>r</u> /kasy <u>r</u> ka]
kelner/kelnerka	офіціан <u>т</u> /офіціан <u>т</u> ка	[ofician <u>t</u> /ofician <u>t</u> ka]
kierowca	вод <u>і</u> й	[wod <u>i</u> j]
kierownik	керівни <u>к</u> , зав <u>і</u> дувач	[keriwn <u>y</u> k, zaw <u>i</u> duwacz]
kolejarz	залізнични <u>к</u>	[zalizn <u>y</u> cznyk]
krawiec/krawcowa	краве <u>ц</u> ь/кравчи <u>н</u> я	[kraw <u>e</u> c'/krawcz <u>y</u> nia]
księgowy	бухгал <u>т</u> ер	[buh <u>a</u> łter]
kucharz	ку <u>х</u> ар	[ku <u>ç</u> har]
lekarz/lekarka	лікар/лікар <u>к</u> a	[li <u>k</u> ar, li <u>k</u> arka]
leśniczy	ліс <u>н</u> ик	[lis <u>n</u> y]
listonosz/listonoszka	листоно <u>ш</u> a	[lyston <u>o</u> gsza]
lotnik	льо <u>т</u> чик	[liot <u>c</u> zyk]
magazynier	комірни <u>к</u>	[komir <u>n</u> y]
marynarz	мор <u>я</u> к, матрос	[mori <u>a</u> k, matros]
mechanik	мех <u>а</u> нік	[mech <u>a</u> nik]
mechanik samochodowy	автомех <u>а</u> нік, автослю <u>с</u> ар	[automech <u>a</u> nik, autosli <u>u</u> sar]
milicjant	міліціон <u>е</u> р	[milicion <u>e</u> r]
murarz	му <u>л</u> яр	[mu <u>l</u> iar]
nauczyciel/nauczycielka	вчит <u>е</u> ль/вчит <u>е</u> лька	[ucz <u>y</u> tel'/ucz <u>y</u> telka]
naukowiec	наук <u>о</u> вець	[nauk <u>o</u> wec']
ochroniarz	охоро <u>н</u> ець	[ochor <u>o</u> nec']
operator koparki	екскаваторни <u>к</u>	[ekskawat <u>o</u> rnyk]

piekarz	пекар	[pekar]
pielęgniarka	медсестра	[medsestra]
plastyk/plastyczka	художник/художниця	[chudożnyk/chudożnycja]
pokojówka	покоївка	[pokojiłka]
policjant	полицейський	[policejskyj]
pomoc domowa	доморобітниця	[domorobitnycja]
portier	швейцар	[szwejcār]
pracownik	працівник	[praciwnyk]
programista	програміст	[prohramist]
robotnik/robotnica	робітник/робітниця	[robitnyk/robitnycja]
robotnik sezonowy	сезонний робітник	[sezonnij robitnyk]
rolnik	землероб, рільник	[zemlerob, rilnyk]
rzemieślnik	ремісник	[remisnyk]
rzeźnik	м'ясник	[mjasnyk]
spawacz	зварник	[zwarnyk]
sprzątacze/sprzątaczkę	прибиральник/прибиральниця	[prybyrałnyk/prybyrałnycja]
stolarz	столяр	[stoliar]
strażak	пожежник	[pożeżnyk]
stróż	сторож	[storoż]
szewc	швець	[szwec']
ślusarz	слюсар	[sljūsar]
taksówkarz	таксист	[taksyst]
tłumacz	перекладач	[perekładacz]
tynkarz	штукатур	[sztukatur]
urzędnik	службовець	[służbowec']
weterynarz	ветеринар	[weterynar]
współpracownik	співробітник	[spiwrobitnyk]
zaopatrzeniowiec	постачальник	[postaczałnyk]
zegarmistrz	годинникар	[hodynnykar]
żołnierz	солдат	[sołdat]

Jaki jest twój zawód?	Хто ти за фахом/за професією?	[chto ty za fachom/za profesijeju]
Jaki jest Pana/Pani zawód?	Хто ви за фахом/за професією?	[chto wy za fachom/za profesijeju]
Jestem z zawodu urzędnikiem.	Я за фахом/за професією службовець.	[ja za fachom/za profesijeju służbowec']

Jako kto pracujesz?	Ким ти працюєш?	[kym ty pracujesz]
Jako kto Pan/Pani pracuje?	Ким ви працюєте?	[kym wy pracujecie]
Pracuję jako urzędnik.	Я працюю службовцем.	[ja pracuju służbowcem]

Po zwrotach я за фахом/я за професією nazwę zawodu wstawiamy w mianowniku.

Po zwrocie я працюю nazwę zawodu należy postawić w narzędniku (працювати ким). Rzeczowniki rodzaju męskiego, które są zakończone na twardą spółgłoskę, w narzędniku będą miały końcówkę –ом (Я працюю солдатом, зварником, електриком). Rzeczowniki rodzaju męskiego, które są zakończone na znak miękki, na –й lub na –ар, w narzędniku będą miały końcówkę –ем (Я працюю вчителем, водієм, лікарем).

Rzeczowniki rodzaju żeńskiego, które są zakończone na –а, w narzędniku będą miały końcówkę –ою (Я працюю медсестрою, перукаркою). Rzeczowniki rodzaju żeńskiego, które są zakończone na –я, w narzędniku będą miały końcówkę –єю (Я працюю продавщицею, робітницею).

TEMAT 18. SŁOWNICTWO ZWIĄZANE Z PRACĄ, POSZUKIWANIEM PRACY, STAŻEM PRACY – PISANIE.

agencja zatrudnienia	центр зайнятості	[centr zajniatosti]
bezrobocie	безробіття	[bezrobittja]
bezrobotny/bezrobotna	безробітний/безробітна	[bezrobıtnyj/bezrobıtna]
bezrobotny długotrwale	безробітний протягом тривалого часу	[bezrobıtnyj protjahom trywałoho času]
biuro pośrednictwa pracy	бюро зайнятості	[biuro zajniatosti]
certyfiat	цертифікат	[certyfikat]
delegacja	відрядження	[wıdrjadżennia]
dniówka	поденна зарплата, денний заробіток	[podenna zarplata, dennij zarobıtok]
dochód	дохід	[dochod]
doświadczenie	досвід	[doswid]
działalność gospodarcza	господарська діяльність	[hospodarska dijalnist’]
działalność zarobkowa	прибуткова діяльність	[prybutkowa dijalnist’]
doradztwo zawodowe	професійне порадицтво	[profesijne poradnyctwo]
emeryt/emerytka	пенсіонер/пенсіонерка	[pensioner/pensionerka]
emerytura	пенсія	[pensija]

etat	ставка	[stauka]
pełny etat	повна ставка	[pouna stauka]
ćwierć etatu	одна четверта ставки	[odna czetwerta stauky]
pół etatu	одна друга ставки	[odna druha stauky]
giełda pracy	біржа праці	[birza praci]
instytucje szkoleniowe	установи перепідготовки кадрів	[ustanowy perepidhotowky kadriw]
kodeks pracy	кодекс законів про працю	[kodeks zakoniw pro pracju]
kompetencje zawodowe	професійна компетенція	[profesijna kompetencija}
kontrakt	контракт	[kontrakt]
kurs doskonalenia zawodowego	курс підвищення кваліфікації	[kurs pidwyszczennia kwalifikacji]
kwota dochodu	грошова величина доходу	[hroszowa wełyczyna dochodu]
list motywacyjny	резюме	[rezjume]
list polecający	рекомендація	[rekomendacija]
miejsce pracy	робоче місце	[robocze misce]
niezdolność do pracy	непрацездатність	[nepracezdatnist’]
odliczenie od dochodu	відрахунок від доходу	[widrachunok wid dochodu]
oferta pracy	пропозиція праці	[propozycja praci]
ogłoszenie o pracy	оголошення про роботу	[ohotoszennia pro robotu]
organy zatrudnienia	органи працевлаштування	[orhany pracewłasztuwannia]
Państwowa Inspekcja Pracy	Державна Інспекція Праці	[derżawna inspekcija praci]
pensja (miesięczna, tygodniowa, stała)	заробітня плата, зарплата (місячна, тижнева, постійна)	[zarobitnia płata, zarpłata (mįsjaczna, tyżnewa, postijna)]
płaca brutto	валовий дохід	[wałowyj dochid]
płaca minimalna	мінімальна зарплата	[minimalna zarpłata]
płaca od godziny	погодинна оплата	[pohodynna opłata]
pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy	допомога в працевлаштуванні	[dopomoha w pracewłasztuwanni]
poradnictwo zawodowe	професійне консультування	[profesijne konsultuwannia]
posada	посада	[posada]
poszukujący pracy	пошукувач роботи	[poszukuwacz roboty]
pośrednictwo pracy	посередництво у працевлаштуванні	[poserednyctwo u pracewłasztuwanni]

praca	ро <u>б</u> ота, пра <u>ц</u> я	[ro <u>b</u> ota, pra <u>c</u> ja]
praca biurowa	діло <u>в</u> одство, канцеля <u>р</u> ська пра <u>ц</u> я	[di <u>ł</u> ow <u>o</u> dstwo, kancelja <u>r</u> ska pra <u>c</u> ja]
praca chałupnicza	куста <u>р</u> на (на <u>д</u> омна) пра <u>ц</u> я	[kusta <u>r</u> na (na <u>d</u> omna) pra <u>c</u> ja]
praca dodatkowa	до <u>д</u> аткова пра <u>ц</u> я	[do <u>d</u> atk <u>o</u> wa pra <u>c</u> ja]
praca dorywcza	випа <u>д</u> кова пра <u>ц</u> я	[wypa <u>d</u> k <u>o</u> wa pra <u>c</u> ja]
praca fizyczna	фі <u>з</u> ична пра <u>ц</u> я	[fi <u>z</u> yczna pra <u>c</u> ja]
praca legalna	ле <u>г</u> альна пра <u>ц</u> я	[te <u>h</u> alna pra <u>c</u> ja]
praca na akord	ві <u>д</u> рядна пра <u>ц</u> я	[wi <u>d</u> rja <u>d</u> na pra <u>c</u> ja]
praca na czarno	не <u>л</u> е <u>г</u> альна пра <u>ц</u> я	[ne <u>ł</u> ehalna pra <u>c</u> ja]
praca sezonowa	сезо <u>н</u> на пра <u>ц</u> я	[sezo <u>n</u> na pra <u>c</u> ja]
praca tymczasowa	тим <u>ч</u> асова пра <u>ц</u> я	[tymc <u>z</u> asowa pra <u>c</u> ja]
praca w pełnym (niepełnym) wymiarze godzin	пра <u>ц</u> я на <u>п</u> овну (не на <u>п</u> овну) став <u>к</u> у	[pra <u>c</u> ja na <u>p</u> ounu (ne na <u>p</u> ounu) sta <u>k</u> u]
praca w rolnictwie	сі <u>л</u> ськогос <u>п</u> одарська пра <u>ц</u> я	[silskohospo <u>d</u> arska pra <u>c</u> ja]
praca za granicą	пра <u>ц</u> я за кор <u>д</u> оном	[pra <u>c</u> ja za kord <u>o</u> nom]
praca zmianowa	пра <u>ц</u> я на з <u>м</u> іни	[pra <u>c</u> ja na zm <u>i</u> ny]
praca z ruchomym czasem pracy	пра <u>ц</u> я з гн <u>у</u> чким гра <u>ф</u> іком роб <u>о</u> чого дня	[pra <u>c</u> ja z hnu <u>z</u> czkym hra <u>f</u> ikom rob <u>o</u> czoho dnia]
pracodawca	робото <u>д</u> авець	[robotod <u>a</u> wec']
pracownik	пра <u>ц</u> івни <u>к</u>	[praciw <u>n</u> yk]
pracownik etatowy	ві <u>д</u> рядни <u>к</u>	[wi <u>d</u> rja <u>d</u> nyk]
pracownik fizyczny	штатни <u>й</u> пра <u>ц</u> івни <u>к</u>	[szta <u>t</u> nyj praciw <u>n</u> yk]
pracownik produkcyjny	виробни <u>ч</u> ий пра <u>ц</u> івни <u>к</u>	[wyrobn <u>y</u> czyj praciw <u>n</u> yk]
pracownik umysłowy	лю <u>д</u> ина розумо <u>в</u> ої пра <u>ц</u> і	[ljud <u>y</u> na rozum <u>o</u> woji pra <u>c</u> i]
pracownik wykwalifikowany	квалі <u>ф</u> ікований пра <u>ц</u> івни <u>к</u>	[kwalifik <u>o</u> wanyj praciw <u>n</u> yk]
praktyka	пра <u>к</u> тика, стажу <u>в</u> ання	[pra <u>k</u> tyka, sta <u>z</u> uw <u>a</u> nnia]
przeciętne wynagrodzenie	серед <u>н</u> є вина <u>г</u> ородження	[serednie wynahor <u>o</u> dżennia]
przeciwdziałanie skutkom bezrobocia	проти <u>д</u> ія на <u>с</u> лідкам безр <u>о</u> біття	[protydija na <u>s</u> lidkam bezrob <u>i</u> ttja]
przekwalifikowanie	перепі <u>д</u> готов <u>к</u> а	[perepidhot <u>o</u> wka]
przychód	прих <u>о</u> д, прибу <u>т</u> ок	[prych <u>o</u> d, pryb <u>u</u> tok]
publiczne służby zatrudnienia	державні служ <u>б</u> и зайня <u>т</u> ості	[der <u>z</u> awni słu <u>z</u> by zajniatosti]
rozmowa o pracę	спі <u>в</u> бесі <u>д</u> а	[spiub <u>e</u> sida]

stanowisko	посада	[posada]
stanowisko pracy	робоче місце	[robocze miejsce]
stawka brutto	ставка брутто	[stauka brutto]
stawka godzinowa	погодинна ставка	[pohodynna stauka]
staż pracy	трудо <u>в</u> ий стаж	[trudowyj staż]
szkolenie	навчання, підгот <u>о</u> вка	[nauczannia, pidhotowka]
trzynastka	трина <u>д</u> цята зарп <u>л</u> ата	[trynadcjata zarplata]
tygodniówka	потижне <u>в</u> а зарп <u>л</u> ата	[potyżnewa zarplata]
umowa o pracę	трудо <u>в</u> ий дог <u>о</u> вір	[trudowyj dohowir]
urlop (bezpłatny, macierzyński, na żądanie)	відп <u>у</u> стка (безп <u>л</u> атна, декретна, за бажанням)	[widpustka (bezpłatna, dekretna, za bażanniam)]
usługi rynku pracy	посл <u>у</u> ги ринку пра <u>ц</u> і	[posluhy rynku pracі]
urząd skarbowy	державне казна <u>ч</u> ейство	[derżawne kaznaczejstwo]
Izba Skarbowa	казна <u>ч</u> ейська пал <u>а</u> та	[kaznacjejska pałata]
wiek emerytalny	пенс <u>й</u> ний вік	[pensijnij wik]
wykonywanie wolnego zawodu	в <u>и</u> конання вільно <u>ї</u> профес <u>й</u> ї	[wykonannia wilnoji profesiji]
zaliczka	аван <u>с</u>	[awans]
zatrudnienie ludności	зайнятість населення	[zajniatist' naselennia]
zdolność do pracy	працездатність	[pracezdatnist']
znajomość obsługi komputera	комп'ютерна гра <u>м</u> отність	[kompjuterna hramotnist']
zwolnienie	звільнення	[zwilnennia]
zwolnienie bez wypowiedzenia	звільнення без попередження	[zwilnennia bez poperedżennia]
zwolnienie grupowe	масове звільнення	[masowe zwilnennia]
zwolnienie lekarskie	лікарняний лист <u>о</u> к, лист <u>о</u> к непрацездатності	[likarnianyj lystok, lystok nepracezdatnosti]
zwolnienie na własną prośbę	звільнення за власним бажанням	[zwilnennia za własnym bażanniam]

deklaracja podatkowa	податк <u>о</u> ва деклара <u>ц</u> ія	[podatkowa deklaracija]
kontrola skarbową	податк <u>о</u> вий контро <u>л</u> ь	[podatkowyj kontrol]
kwota wolna od podatku	кв <u>о</u> та вільна від подат <u>к</u> у	[kwota wilna wid podatku]
odliczenie (odpis) od podatku	відрахунок від подат <u>к</u> у	[widrachunok wid podatku]
płatnik podatku	платн <u>и</u> к подат <u>к</u> у	[płatnyk podatku]
podatek	подат <u>о</u> к	[podatok]

podatek dochodowy od osób fizycznych, PIT	прибутковий податок з фізичних осіб	[prybutkowyj podatok z fizycznych osib]
podatek dochodowy od osób prawnych, CIT	прибутковий податок з юридичних осіб	[prybutkowyj podatok z jurydycznych osib]
podatek liniowy	податок лінійного характеру	[podatok liniynoho charakteru]
podatek od dochodów	податок від прибутків	[podatok wid prybutkiw]
podatek od nieruchomości	податок з нерухомості	[podatok z neruchomosti]
podatek od wartości dodanej, VAT	податок на додану вартість, ПДВ	[podatok na dodanu wartist', pedewe]
podatek progresywny	податок прогресивного характеру	[podatok prohresywnoho charakteru]
podatki bezpośrednie	прямі податки	prjami podatky]
podatki pośrednie	непрямі податки	[nepriamo podatky]
podatki i opłaty lokalne	місцеві податки і збори	[miscewi podatky i zbory]
podstawa opodatkowania	підстава для оподаткування	[pidstawa dla opodatkuwannia]
ulga podatkowa	податкова пільга	[podatkowa pilha]
zwrot podatku	повернення податку	[powernennia podatku]

TEMAT 19. WYKSZTAŁCENIE. TYPY SZKÓŁ – SŁUCHANIE I CZYTANIE.

akademia nauk	академія наук	[akademija nauk]
doktor	кандидат наук	[kandydat nauk]
doktor habilitowany	доктор наук	[doktor nauk]
doktorant	аспірант	[aspirant]
centrum naukowe	науковий центр	[naukowyj centr]
działalność naukowa	наукова діяльність	[naukowa dijalnist']
edukacja pozaszkolna	позашкільна освіта	[pozaszkilna oswita]
edukacja przedszkolna	дошкільна освіта	[doszkilna oswita]
liceum ogólnokształcące	загальноосвітній ліцей	[zahalnooswitynyj licej]
liceum profilowane	профільний ліцей	[profilnyj licej]
magister	магістр	[mahistr]
nauczanie na odległość	дистанційне навчання	[dystancijne nauczannia]
oświata	освіта	[oswita]
placówka edukacyjna	навчальний заклад	[nauczalnyj zaklad]

politechnika	політехніка	[politechnika]
poziomy edukacji	освітні рівні	[oswіtni rіwni]
poziom kwalifikacji uzyskany podczas kształcenia	освітньо-кваліфікаційний рівень	[oswіtno-kwalifikacijnij rіweń]
profesor	професор	[profesor]
przedszkole	дитячий садок	[dytjaczij sadok]
staż	стажування	[stażuwannia]
stopień naukowy	науковий ступінь	[naukowij stupiń]
studia licencjackie	навчання на ліценціатському рівні	[nauczannia na licenciatskomu rіwni]
studia magisterskie	навчання на магістерському рівні	[nauczannia na mahisterskomu rіwni]
studia podyplomowe	післядипломна освіта	[pisljadypłomna oswіta]
studia wyższe	вища освіта	[wyszczza oswіta]
system oświaty	система освіти	[systema oswіty]
szkolnictwo gimnazjalne	гімназійна освіта	[himnazijna oswіta]
szkolnictwo podstawowe	початкова освіта	[poczatkowa oswіta]
szkolnictwo średnie	середня освіта	[serednia oswіta]
szkolnictwo zawodowe	професійно-технічне навчання	[profesijno-techniczne nauczannia]
szkoła pomaturalna	післясередня професійна школа	[pisljaserednia profesijna szkoła]
technikum	технікум	[technikum]
tytuł zawodowy	професійне звання	[profesijne zwannia]
uczelnia	вищий навчальний заклад	[wyszczij nauczałnyj zakład]
uniwersytet	університет	[uniwersytet]
wykształcenie podstawowe	початкова освіта	[poczatkowa oswіta]
wykształcenie średnie	середня освіта	[serednia oswіta]
wykształcenie wyższe	вища освіта	[wyszczza oswіta]

TEMAT 20. PRZYMOTNIKI TWARDO I MIĘKKOTEMATOWE.

Odmiana przymiotników

Pod względem wzorów odmiany, przymiotniki można podzielić na dwie grupy:

1. Grupa twarda: przymiotniki z zakończeniem rdzenia na spółgłoskę twardą i końcówką -ий (w mianowniku pierwszej osoby rodzaju męskiego), np. новий, зелений, щасливий.

	L. pojedyncza - rodzaj męski	L. pojedyncza - rodzaj żeński	L. pojedyncza - rodzaj nijaki	L. mnoga
M.	-ий нов <u>ий</u>	-а нов <u>а</u>	-е нов <u>е</u>	-і нов <u>і</u>
D.	-ого нов <u>ого</u>	-ої нов <u>ої</u>	-ого нов <u>ого</u>	-их нов <u>их</u>
C.	-ому нов <u>ому</u>	-ій нов <u>ій</u>	-ому нов <u>ому</u>	-им нов <u>им</u>
B.	-ий/-ого нов <u>ий</u> /нов <u>ого</u>	-у нов <u>у</u>	-е нов <u>е</u>	-і/-их нов <u>і</u> /нов <u>их</u>
N.	-им нов <u>им</u>	-ою нов <u>ою</u>	-им нов <u>им</u>	-ими нов <u>ими</u>
Ms.	-ому/-ім нов <u>ому</u> /нов <u>ім</u>	-ій нов <u>ій</u>	-ому/-ім нов <u>ому</u> /нов <u>ім</u>	-их нов <u>их</u>
W.	-ий нов <u>ий</u>	-а нов <u>а</u>	-е нов <u>е</u>	-і нов <u>і</u>

2. Grupa miękka: przymiotniki z zakończeniem na spółgłoskę miękką н' lub й i -ий (w mianowniku pierwszej osoby rodzaju męskiego), np. давній, синій, безкрайі.

	L. pojedyncza - rodzaj męski	L. pojedyncza - rodzaj żeński	L. pojedyncza - rodzaj nijaki	L. mnoga
M.	-ий да <u>в</u> ній	-я да <u>в</u> ня	-є да <u>в</u> не	-і да <u>в</u> ні
D.	-ого да <u>в</u> нього	-ої да <u>в</u> ньої	-ого да <u>в</u> нього	-их да <u>в</u> ніх
C.	-ому да <u>в</u> ньому	-ій да <u>в</u> ній	-ому да <u>в</u> ньому	-ім да <u>в</u> нім
B.	-ий/-ого да <u>в</u> ній/да <u>в</u> нього	-ю да <u>в</u> ню	-є да <u>в</u> не	-і/-их да <u>в</u> ні/да <u>в</u> ніх
N.	-ім да <u>в</u> нім	-ою да <u>в</u> ньою	-ім да <u>в</u> нім	-іми да <u>в</u> німи
Ms.	-ому/-ім да <u>в</u> ньому/да <u>в</u> нім	-ій да <u>в</u> ній	-ому/-ім да <u>в</u> ньому/да <u>в</u> нім	-их да <u>в</u> ніх

W.	-і́й да́вній	-я́ да́вня	-є́ да́вне	-і́ да́вні
----	-----------------	---------------	---------------	---------------

W rodzaju męskim i w liczbie mnogiej biernik ma taką samą formę jak dopełniacz w przypadku rzeczowników żywotnych. W przypadku rzeczowników nieżywotnych biernik ma taką samą formę jak mianownik.

Я бачу **нового** друга – Widzę nowego przyjaciela.

Я бачу **новий** зошит – Widzę nowy zeszyt.

Stopniowanie przymiotników

Stopień wyższy tworzy się przez dodanie sufiksu **-іш-** lub **-ш-**, np.:

милий – миліший

новий – новіший

дешевий – дешевший

W przypadku przymiotników, których rdzeń kończy się na **-к-, -ек-, -ок-**, przy tworzeniu stopnia wyższego litery te wypadają, np.:

солодкий – солодший

далекій – дальший

глибокий – глибокий

W przypadku przymiotników, których rdzeń kończy się na **-г-, -ж-, -з-**, przy tworzeniu stopnia wyższego zamiast **-ш-** dodaje się **-жч-**, np.:

дорогий – дорожчий

дужий – дужчий

близький – ближчий

W przypadku przymiotników, których rdzeń kończy się na **-с-**, przy tworzeniu stopnia wyższego zamiast **-ш-** dodaje się **-щ-**, np.:

високий – вищий

Stopień wyższy można też utworzyć opisowo, przez dodanie na początku słowa **більш**, np.:

жовтий – більш жовтий

інтелегентний – більш інтелегентний

Stopień najwyższy tworzy się przez dodanie do formy stopnia wyższego prefiksu **най-**, np.:

солодкий – солодший – найсолодший

lub opisowo, przez dodanie na początku słowa **найбільш**, np.:

інтелегентний – більш інтелегентний – найбільш інтелегентний

Nieregularne stopniowanie przymiotników

великий – більший – найбільший

малий – менший – найменший

поганий – гірший – найгірший

гарний – кращий – найкращий

добрий – кращий – найкращий *lub* – ліпший – найліпший
хороший – кращий – найкращий
красивий – кращий – найкращий

Zadanie 1. Odmień przymiotniki podane w nawiasach.

1. Я дуже люблю мою (шкільна) подругу.
2. У (червона) машині сидять дві дівчини.
3. Діти співають (весела) пісню.
4. В автобусі сидить дівчина з (синя) сумкою.
5. Батько купив (новий) фотоапарат.
6. У книгарні багато (цікаві) книжок.

ТЕМАТ 21. ДЕ ПРАЦЮЮТЬ МОЇ РІДНІ? – CZYTANIE TEKSTU I ODPOWIEDZANIE NA PYTANIA.

Słuchacze zapoznają się z tekstem z JUDP ze strony 45. Po odsłuchaniu nagrania i przeczytaniu tekstu, udzielają odpowiedzi na pytania dotyczące jego treści.

1. Сім'я героя тексту складається:

- a) з 2 осіб
- b) з 5 осіб
- c) з 15 осіб

2. Мати працює:

- a) перукаркою
- b) викладачем в університеті
- c) лікарем у лікарні

3. Марися:

- a) вчиться в гімназії
- b) працює вчителькою в гімназії
- c) скоро буде вчитися в гімназії

4. З сім'єю живуть:

- a) тітка і дядько
- b) бабуся і дядько
- c) бабуся і дідусь

5. Бабуся героя тексту:

- a) працює художником
- b) вже пенсіонерка
- c) в героя тексту немає бабусі

6. Герой тексту:

- a) хоче працювати зварником

- b) мріє стати художником
- c) хоче бути вчителем

7. Галя це:

- a) внучка героя тексту
- b) племінниця героя тексту
- c) дружина Адама

ТЕМАТ 22. ĆWICZENIA LEKSYKALNE: ODPOWIADANIE NA PYTANIA, TŁUMACZENIE PROSTYCH ZDAŃ – MÓWIENIE.

Uzupełnij dialogi:

1.

A. Хто ти за фахом?

B.

A. А ким працює твоя дружина?

B.

2.

A.

B. У мене вища освіта.

A.

B. Моя сестра ще вчиться в університеті.

Przetłumacz zdania na język polski:

- Я шукаю роботу на повну ставку.

.....

- Завтра о другій годині у мене співбесіда.

.....

- Її дитина відвідує дитячий садок.

.....

- За мою роботу я отримую 20 злотих в годину.

.....

- Я безробітний, тому часто читаю оголошення про роботу.

.....

ТЕМАТ 23. ШУКАЄМО РОБОТУ – CZYTANIE.

Слuchаче запознають ся з прикладовими оголошеннями о працy замieszczоними на українських stronach internetowych, analizują wykorzystane w nich słownictwo i tłumaczą ogłoszenia na język polski.

1. УВАГА! РОЗШУКУЄТЬСЯ АВТОСЛЮСАР, АВТОМЕХАНІК. Зайнятість: повна. Освіта: середня спеціальна. Зарплата: 20 000 грн. Додаткова інформація: Якщо ти толковий автомеханік з досвідом і хочеш отримувати достойну винагороду за свою працю, приходи до нас в команду! Якщо ти працьовитий, акуратний, цікавишся автотематикою і швидко навчаєшся, приходи ми навчимо! Телефонуй швидше!

2. МЕНЕДЖЕР ЗІ ЗНАННЯМ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ. Зайнятість: повна. Освіта: вища, незакінчена вища. Зарплата: 10 000 грн. Додаткова інформація: Запрошуємо на роботу менеджера з продажу (менеджера по торгівлі). Роботодавець – престижна компанія, яка займається пошиттям весільних суконь по Україні і закордоні. Нам потрібний упевнений і активний менеджер по роботі з клієнтами в телефонному режимі, готовий до відряджень. Наш ідеальний кандидат – молода, активна і комунікабельна людина, закохана в продажі. Обов'язки: робота з існуючими клієнтами; пошук нових клієнтів; проведення переговорів з потенційними клієнтами; аналіз і планування продажів; спостереження за ринком. Вимоги до претендента: вільне володіння однією з іноземних мов: англійська, німецька, іспанська, італійська і інші; розуміння процесу продажів; бажання працювати і розвиватися в продажах; націленість на результат, активність, незалежність і ініціативність; самодисципліна, працьовитість. Компанія у свою чергу надає: введення в навчання; стабільна зарплата, пропорційна до результатів роботи (від 10000-20000 грн), планові закордонні відрядження; можливості для розвитку і зростання; офіційне працевлаштування.

Легальна робота в Польщі для будівельників різних спеціальностей: мурування, внутрішні ремонти, зварювальники, столяри, бруківщики, мебельщики. Зарплата погодинна від 15-45 зл. за годину. Робочий день 12годин\6днів на тиждень. Роботодавець надає безкоштовне житло. Веземо до місця роботи та робимо робочі візи.

ТЕМАТ 24. CZAS PRZESZŁY.

Czas przeszły określa czynność wykonaną w przeszłości lub stan, który występował w przeszłości. Formy czasu przeszłego nie mają końcówek wskazujących na osobę, rozróżnia się jedynie rodzaj i liczbę wykonawcy czynności. W liczbie mnogiej nie rozróżnia się rodzaju.

Czas przeszły w języku ukraińskim tworzymy poprzez odcięcie od bezokolicznika końcówki –ти і dodanie do tematu czasownika odpowiednich końcówek.

Jeżeli temat czasownika kończy się samogłoską, tworząc formy czasu przeszłego dodaje się następujące końcówki:

rodzaj męski: -в, np. писати → писав, сидіти → сидів

rodzaj żeński: -ла, np. писала, сиділа

rodzaj nijaki: -ло, np. писало, сиділо

liczba mnoga: -ли, np. писали, сиділи

Jeżeli temat czasownika kończy się spółgłoską, to w formie rodzaju męskiego nie dodaje się -в, a dodatkowo poprzedzające spółgłoskę -е-, -о- lub -я- często wymienia się na -і-. Pozostałe formy przybierają regularne końcówki i nie zmieniają tematu:

умерти → умер, умерла, умерло, умерли

нести → ніс, несла, несло, несли

могти → міг, могла, могло, могли

лягти → ліг, лягла, лягло, лягли

Jeżeli temat czasownika kończy się spółgłoską -с-, to w formach czasu przeszłego wypada ona z tematu, np:

упасти → упав, упала, упало, упали

їсти → їв, їла, їло, їли

Zadanie 1. Napisz podane w nawiasie czasowniki w czasie przeszłym.

1. Оксана (читати) цікаву книжку.
2. Мій батько (працювати) в школі.
3. Ми (їхати) на екскурсію.
4. Марек і Анна (шукати) нову роботу.
5. Я (почуватися) погано.
6. Ти (хотіти) поговорити зі мною.

ТЕМАТ 25. ĆWICZENIA GRAMATYCZNO-LEKSYKALNE.

Zadanie 1. Przetłumacz na język ukraiński słówka podane w nawiasie.

Андрій працює (jako dyrektor) великої фірми. Він дуже зайнята людина. У нього (codziennie) багато зустрічей і він часто їздить у (delegacje). Він (pracuje) майже 10 годин на день. Рідко бере (urlop) і не має часу для своєї сім'ї.

Zadanie 2. Utwórz formę czasu przeszłego od podanych czasowników.

робити: він, вона, воно, вони

знати: він, вона, воно, вони

говорити: він, вона, воно, вони

слухати: він, вона, воно, вони

нести: він, вона, воно, вони

питати: він, вона, воно, вони

відповідати: він, вона, воно, вони

писати: він, вона, воно, вони

займатися: він, вона, воно, вони

Zadanie 3. Uzupełnij zdania przymiotnikami w odpowiedniej formie.

1. Вони не люблять (холодна) води.
2. Він дав мені букет (червоні) троянд.
3. (великі) хмари наближалися до міста.

4. Ви вчора ходили по (високі) горах.
5. Я зустрівся з (найкращий) другом.

Zadanie 4. Ułóż zdania z rozsypanych słów.

1. дуже – часто – понаднормово – працює – хірург
2. не відчують – зі – своїй – радості – праці – Вони
3. часто – на – Іван – працю – ліпшу – змінює
4. робота – Ця – вимагає – складна – досвіду – і – великого

Zadanie 5. Odpowiedz na pytania:

1. Де ти працюєш?
.....
2. Хто працює у лікарні?
.....
3. Як можна шукати нову роботу?
.....

ТЕМАТ 26. TEST.

Sluchacze rozwiązują zamieszczony na platformie test, który sprawdzi, w jakim stopniu opanowali omówiony materiał.

1. Хто працює у магазині?
а) будівельник б) продавець с) лікар
2. Я працюю:
а) вчителька б) вчительці с) вчителькою
3. Umowa o pracę to:
а) трудовий договір б) трудовий листок с) трудова умова
4. Я люблю слухати музику.
а) сучасна б) сучасну с) сучасною
5. Іван і Олена нову машину.
а) купив б) купила с) купили
6. Stopień wyższy od przymiotnika добрий to:
а) добріший б) кращий с) гірший
7. Wyraz пенсія oznacza:
а) emeryturę б) pensję с) urlop
8. Jeśli zachoruję, lekarz wypisze mi:
а) звільнення б) мотиваційний лист с) лікарняний листок

9. Przetłumacz zdania na język polski:

9.1. Я закінчила навчання на магістерському рівні.

9.2. Зараз я безробітний, але шукаю роботу.

9.3. У мене є досвід праці за кордоном.

9.4. Моя мати працювала медсестрою, а зараз вона пенсіонерка.

TEMAT 27. ТРАНСПОРТ – SŁOWNICTWO BAZOWE.

autobus bezpośredni	прямий авто <u>б</u> ус	[prjamyj aut <u>o</u> bus]
autobus dalekobieżny	авто <u>б</u> ус далекого прямува <u>н</u> ня	[aut <u>o</u> bus dalekoho prjamuw <u>a</u> nnia]
autobus międzymiastowy	міжміський авто <u>б</u> ус	[mizmiskyj aut <u>o</u> bus]
autobus podmiejski	приміський авто <u>б</u> ус	[prymiskyj aut <u>o</u> bus]
bagaż	бага <u>ж</u>	[bah <u>a</u> ż]
dworzec autobusowy	авто <u>б</u> усний вокза <u>л</u>	[aut <u>o</u> busnyj wokz <u>a</u> ł]
dworzec kolejowy	залізничний вокза <u>л</u>	[zaliznycznyj wokz <u>a</u> ł]
kasownik	ком <u>п</u> остер	[komp <u>o</u> ster]
miejsce przy oknie	місце біля вікна <u>у</u>	[mjsce bilja wikn <u>a</u>]
miejsce wolne	вільне місце	[wjlne mjsce]
miejsce zajęte	зайняте місце	[zajniate mjsce]
odjazd	від'їзд	[widjizd]
odjazd pociągu	відправлення поїзда	[widprawłennia pojizda]
pasy bezpieczeństwa	ре <u>м</u> ені безпе <u>к</u> и	[remeni bezpe <u>k</u> y]
peron	перон, платформа	[peron, platforma]
pociąg	поїзд, потяг	[pojizd, potjah]
pociąg osobowy	пасажирський поїзд	[pasażyrskij pojizd]
pociąg pośpieszny	швидкісний поїзд	[szydkisnyj pojizd]
pociąg relacji międzynarodowej	поїзд міжнародного сполучення	[pojizd miżnarodnoho społuczennia]
poczekalnia	зал очікува <u>н</u> ня	[zał oczikuw <u>a</u> nnia]
postój taksówek	стоянка таксі	[stojanka taksj]
prawo jazdy	права водія	[prawa wodija]
przedział	купе	[kupe]
przechowalnia bagażu	ка <u>м</u> ера схову	[kamera schowu]

przegląd techniczny	технічний огляд	[technicznyj ohljad]
przekroczenie prędkości	перевищення швидкості	[perewyszczennia szwydkosti]
przesiadka	пересадка	[peresadka]
przyjazd	прибуття	[prybuttja]
przystanek autobusowy	автобусна зупинка	[autobusna zupynka]
rezerwacja biletów	резервація квитків	[rezerwacija kwytkiw]
samochód ciężarowy	вантажна машина/вантажівка	[wantazna maszyna/wantaziwka]
samochód osobowy	легкова машина	[tehkowa maszyna]
skrzyżowanie	перехрестя	[perechrestia]
stacja benzynowa	автозаправна станція	[autozaprawna stancija]
stacja metro	станція метро	[stancija metro]
transport kolejowy	залізничний транспорт	[zaliznychnyj transport]
transport powietrzny	повітряний транспорт	[powitrijanyj transport]
transport samochodowy	автотранспорт	[autotransport]
ubezpieczenie	страхування	[strachuwannia]
warsztat samochodowy	автосервіс	[autoserwis]
wsiadanie pasażerów	посадка пасажирів	[posadka pasazyriw]
wypadek drogowy	дорожньо-транспортна пригода, ДТП	[dorożnio-transportna pryhoda, detepe]

Czy może pan/pani mi powiedzieć, jak mogę dojechać do/na... – Скажіть, будь ласка, як доїхати до/на....

Może pan/pani tam dojechać autobusem (tramwajem, metrem) – Ви можете туди їхати автобусом (трамваем, на метро)

Jak nazywa się przystanek, na którym powinienem/powinnam wysiąść? – Як називається зупинка, де я маю вийти?

Na trzecim przystanku musi pan/pani się przesiąść w autobus numer... – На третій зупинці вам треба пересісти на автобус номер...

Gdzie mogę kupić bilety na autobus (żetony na metro)? – Де я можу купити квитки на автобус (жетони на метро)?

Bilety są do nabycia u kierowcy – Квитки можна придбати у водія

Proszę skasować mi bilet – Закомпостуйте, будь ласка, мені квиток

O której odjeżdża ostatni autobus? – О котрій відходить останній автобус?

Gdzie jest najbliższy przystanek tramwajowy (autobusowy, trolejbusowy)? – Де найближча трамвайна (автобусна, тролейбусна) зупинка?

Chciałbym/chciałabym zamówić taksówkę na jutro, na piątą rano. Mój adres... – Я хотів би/хотіла б замовити таксі на завтра, на п'яту ранку. Моя адреса...

O której odjeżdża najbliższy/ostatni autobus do Lwowa? – О котрій годині відходить найближчий/останній автобус до Львова?

Pociąg do Lwowa odjeżdża z peronu pierwszego – Поїзд до Львова відправляється з першої платформи

Pociąg jedzie bezpośrednio do Lwowa – Поїзд їде прямо до Львова

Pociąg ma 20 minut opóźnienia – Поїзд запізнюється на 20 хвилин

Przepraszam, czy to miejsce jest zajęte? – Перепрошую, це місце зайняте?

TEMAT 28. У КАСІ – МÓWIENIE.

bilet	квиток	[kwyto <u>k</u>]
bilet autobusowy	автобусний квиток	[autobusnyj kwyto <u>k</u>]
bilet elektorniczny	електронний квиток	[elektronnyj kwyto <u>k</u>]
bilet na pociąg	квиток на поїзд	[kwyto <u>k</u> na pojizd]
bilet powrotny	зворотний квиток	[zworotnyj kwyto <u>k</u>]
bilet ulgowy	пільговий квиток	[pilhowyj kwyto <u>k</u>]
bilet w wagonie sypialnym	квиток у спальному вагоні	[kwyto <u>k</u> u spalnomu wahoni]
bilet z miejscówką	квиток у плацкартному вагоні	[kwyto <u>k</u> u plackartnomu wahoni]
kasa	каса	[ka <u>s</u> a]
kasa przedsprzedaży	каса попереднього продажу	[kasa poperednioho proda <u>z</u> u]
kasjer/kasjerka	касир/касирка	[kasyr/kasyrka]

Bilety można kupić w kasie przedsprzedaży – Квитки можна купити в касі попереднього продажу

Ile kosztuje bilet do Lwowa? – Скільки коштує квиток до Львова?

Czy jest zniżka dla dzieci/dla studentów? – Чи є пільга для дітей/для студентів?

Poproszę bilet powrotny/ulgowy do Lwowa – Будь ласка, зворотний/пільговий квиток до Львова

Яи є місця до Львова на 17.00 годину? – Czy są miejsca do Lwowa na godzinę 17.00?

Хочу купити квиток до Львова – Chcę kupić bilet do Lwowa

Усі квитки на цей день вже продані – Wszystkie bilety na ten dzień są już wyprzedane

Скільки часу триває поїздка? – Ile godzin trwa podróż?

О котрій годині приїжджаємо до Львова? – O której godzinie przyjeżdżamy do Lwowa?

Zadanie 1. Kursanci układają własny dialog dotyczący kupowania biletu na pociąg:

- Zapytaj, o której godzinie odjeżdża najbliższy pociąg do Lwowa.

- Dowiedz się, czy jest jakiś późniejszy pociąg.
- Zapytaj, czy pociąg jest bezpośredni
- Zapytaj o cenę biletu.
- Kup bilet na pociąg, który odjeżdża o 18.00.

.....

.....

.....

.....

TEMAT 29. МІСЬКИЙ ТРАНСПОРТ – SŁUCHANIE TEKSTU I ODPOWIEDŹ NA PYTANIA DO TEKSTU.

Kursanci zapoznają się z tekstem z JUDP ze strony 282. Po odsłuchaniu nagrania i przeczytaniu tekstu, udzielają odpowiedzi na pytania dotyczące jego treści.

Анджей і Марися вже були за кордоном.	Так	Hi
В кожному місті вони відвідують найцікавіші місця.	Так	Hi
Вони ніколи не забирають з собою карт та путівників.	Так	Hi
У великих містах важко обійтися без міського транспорту.	Так	Hi
Найзручнішим і найшвидшим видом транспорту є маршрутки.	Так	Hi
Через вікна у метро можна побачити ціле місто.	Так	Hi
Станції метро позначені літерою М.	Так	Hi
Квитки на міський транспорт можна купити у кіосках.	Так	Hi
У великих містах можна користатися підземними переходами.	Так	Hi
Найкраще їздити по місті в години пік.	Так	Hi

TEMAT 30. PODRÓŻ SAMOŁOTEM – CZYTANIE.

bagaż podręczny	ручний багаж	[rucznyj bahaż]
lądowanie	посадка літака	[posadka litaka]
linie lotnicze	авіалінії, авіакомпанія	[awialiniji, awiakompanija]
lot	політ	[polit]
lotnisko	аеропорт	[aeroport]
odprawa bagażu	оформлення багажу	[oformlennia bahażu]

pas startowy	злітно-посадк ^о ва смуга	[zli ^t no-posadk ^o wa smu ^h a]
pokład	борт	[bort]
przelot	переліт	[pereli ^t]
rejs czarterowy	чартерний рейс	[czar ^t ernyj rejs]
rejs krajowy	внутрішній рейс	[wnu ^t risznij rejs]
rejs międzynarodowy	міжнародний рейс	[miżnar ^o dnyj rejs]
samolot	літак	[li ^t ak]
stanowisko odpraw	стійка реєстрації	[stijka reje ^s tracji]
steward/stewardesa	стюард/стюардеса	[stiu ^a rd/stiu ^a rdesa]
taśma bagażowa	транспорт ^е р	[transpor ^t er]
tanie linie lotnicze	дешеві авіалінії	[desze ^w i awia ^l iniji]
wysokość lotu	висота польоту	[wysota ^a polotu]

Bagaż ma 5 kilogramów nadwagi – Багаж має 5 кілограмів надлишку

Lot jest opóźniony o godzinę – Рейс запізнюється на годину

Lot został odwołany z powodu mgły – Рейс відмінено через туман

Należy być na lotnisku dwie godziny przed odlotem – Треба бути в аеропорту за дві години до вильоту

Ogłasza się odprawę na rejs numer 102 – Оголошується реєстрація на рейс номер 102

Prosimy przyjąć pasy! – Просимо пасажирів пристебнутися

Pasażerowie rejsu 102 proszeni są do stanowiska numer 4 – Пасажири рейсу 102, підійдіть, будь ласка, до стійки номер 4

Samolot odlatuje o 17.00 – Літак відправляється о 17.00

Zadanie 1. Kursanci układają własny dialog dotyczący kupowania biletu na samolot:

- Zapytaj, o której godzinie odlatuje najbliższy samolot do Kijowa.
- Zapytaj, ile bagażu możesz zabrać.
- Zapytaj o cenę biletu.
- Kup bilet na samolot.

.....

.....

.....

.....

.....

TEMAT 31. ĆWICZENIA LEKSYKALNE: ODPOWIADANIE NA PYTANIA, TŁUMACZENIE PROSTYCH ZDAŃ.

Zadanie 1. Przetłumacz zdania na język ukraiński:

- Samolot odlatuje o 18.30.

.....

- Poproszę bilet na bezpośredni pociąg do Lwowa.
.....
- Gdzie mogę kupić bilet na autobus?
.....
- Musi się Pan przesiąść na czwartym przystanku.
.....
- Gdzie znajduje się najbliższy przystanek tramwajowy?
.....
- Czy miejsce obok Pana jest wolne?
.....

Zadanie 2. Uzupełnij dialog:

- A. Скажіть, будь ласка, як доїхати до аеропорту?
B.
A. Де найближча трамвайна автобусна зупинка?
B.
A. Де я можу купити квитки на автобус?
B.

ТЕМАТ 32. ПОЇЗДКА ЗА КОРДОН – CZYTANIE.

Kursanci zapoznają się z tekstem i dialogami z podręcznika JUDP ze strony 316.

цło	ми <u>т</u> о	[my <u>t</u> o]
deklaracja celna	ми <u>т</u> на деклара <u>ц</u> ія	[my <u>t</u> na deklar <u>a</u> cija]
eksport	е <u>к</u> спорт	[e <u>k</u> sport]
granica celna	ми <u>т</u> ний кордо <u>н</u>	[my <u>t</u> nyj kord <u>o</u> n]
granica państwowa	державний кордо <u>н</u>	[derżawnyj kord <u>o</u> n]
granice wewnętrzne Unii Europejskiej	вну <u>т</u> рішні кордо <u>н</u> и Євро <u>п</u> ейського Сою <u>з</u> у	[wnu <u>t</u> riszni kord <u>o</u> ny jeuropejskoho soju <u>z</u> u]
granica zewnętrzna Unii Europejskiej	зовнішній кордо <u>н</u> Євро <u>п</u> ейського Сою <u>з</u> у	[zownisznij kord <u>o</u> n jeuropejskoho soju <u>z</u> u]
graniczna placówka kontrolna Straży Granicznej	прикордо <u>н</u> ний перехі <u>д</u>	[prykord <u>o</u> nnij perech <u>i</u> d]
import	і <u>м</u> порт	[i <u>m</u> port]
jednolita taryfa celna	єди <u>н</u> ий ми <u>т</u> ний тари <u>ф</u>	[jedynij my <u>t</u> nyj tary <u>f</u>]
kontrabanda	контра <u>ф</u> актний то <u>в</u> ар	[kontra <u>f</u> aktnij to <u>w</u> ar]
kontrola celna	ми <u>т</u> ний контро <u>л</u> ь	[my <u>t</u> nyj kontrol]
Konwencja z Schengen	Шен <u>г</u> енська у <u>г</u> ода	[szenh <u>e</u> nska uh <u>o</u> da]
należność celna	ми <u>т</u> ний збі <u>р</u>	[my <u>t</u> nyj zb <u>i</u> r]
Oddział Straży Granicznej	Відді <u>л</u> Прикордо <u>н</u> ної Служ <u>б</u> и	[wıddi <u>l</u> prykord <u>o</u> nnoji słu <u>ż</u> by]

odprawa celna	митне оформлення	[mytne oformlennia]
paszport	паспорт	[pasport]
paszport dyplomatyczny	дипломатичний паспорт	[dyplomatycznyj pasport]
paszport tymczasowy	тимчасовий паспорт	[tymczasowyj pasport]
przekraczanie granicy państwowej	перетин державного кордону	[peretyn derżawnoho kordonu]
przepisy celne	митний режим	[mytnyj režym]
przywóz (wwóz) towaru na obszar celny	привіз (ввіз) товару на митну територію	[prywiz (wwiz) towaru na mytnu terytoriju]
punkt kontroli celnej	митний пост	[mytnyj post]
rezydent	резидент	[rezydent]
ruch graniczny	прикордонний рух	[prykordonnyj ruch]
Służba Celna	Митна Служба	[mytna służba]
Straż Graniczna	Прикордонна Служба	[prykordonna służba]
strefa kontroli celnej	зона митного контролю	[zona mytnoho kontrolju]
strefa nadgraniczna	прикордонна смуга	[prykordonna smuha]
strefa Schengen	Шенгенська зона	[szenhenska zona]
towar akcyzowy	підакцизний товар	[pidakczyznyj towar]
tranzyt	транзит	[tranzyt]
wiza	віза	[wiza]
wolny obszar celny	вільний митний простір	[wilnyj mytnyj prostir]
wywóz towaru z obszaru celnego	вивіз товару з митної території	[wywiz towaru z mytnoji terytoriji]

TEMAT 33. I DEKLINACJA – GRAMATYKA.

I deklinacja

Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego i męskiego, zakończonych w mianowniku liczby pojedynczej na -a, -я, np. піка, баба, груша, пісня, надія.

Pod względem wzorów odmiany, rzeczowniki te można podzielić na trzy grupy:

Wzór 1 – grupa twarda: rzeczowniki z zakończeniem na -a po spółgłosce twardej, np. книжка, піка, баба

Wzór 2 – grupa miękka: rzeczowniki z zakończeniem na -я, np. пісня, надія

Wzór 3 – grupa mieszana: rzeczowniki z zakończeniem na -a po spółgłosce szumiącej (ш, щ, ж, дж, ч), np. груша, межа, теща

Liczba pojedyncza

Przypadek	Wzór 1 – grupa twarda	Wzór 2 – grupa miękka	Wzór 3 – grupa mieszana
M.	-а кни <u>ж</u> ка	-я на <u>д</u> і́я	-а гру <u>ш</u> а
D.	-и кни <u>ж</u> ки	-і/-ї на <u>д</u> і́ї	-і гру <u>ш</u> і
C.	-і кни <u>ж</u> ці	-і/-ї на <u>д</u> і́ї	-і гру <u>ш</u> і
B.	-у кни <u>ж</u> ку	-ю на <u>д</u> і́ю	-у гру <u>ш</u> у
N.	-ою кни <u>ж</u> кою	-ею/-єю на <u>д</u> і́єю	-ею гру <u>ш</u> ею
Ms.	-і кни <u>ж</u> ці	-і/-ї на <u>д</u> і́ї	-і гру <u>ш</u> і
W.	-о кни <u>ж</u> ко!	-е/-є на <u>д</u> і́є!	-е гру <u>ш</u> е!

Liczba mnoga

Przypadek	Wzór 1 – grupa twarda	Wzór 2 – grupa miękka	Wzór 3 – grupa mieszana
M.	-и кни <u>ж</u> ки	-і/-ї на <u>д</u> і́ї	-і гру <u>ш</u> і
D.	- кни <u>ж</u> ко <u>к</u>	-/-ь на <u>д</u> і́й	- гру <u>ш</u>
C.	-ам кни <u>ж</u> ка <u>м</u>	-ям на <u>д</u> і́ям	-ам гру <u>ш</u> ам
B.	-и кни <u>ж</u> ки	-і/-ї на <u>д</u> і́ї	-і гру <u>ш</u> і
N.	-ами кни <u>ж</u> ка <u>ми</u>	-ями на <u>д</u> і́ями	-ами гру <u>ш</u> ами
Ms.	-ах кни <u>ж</u> ка <u>х</u>	-ях на <u>д</u> і́ях	-ах гру <u>ш</u> ах
W.	-и кни <u>ж</u> ки!	-і/-ї на <u>д</u> і́ї!	-і гру <u>ш</u> і!

1. W celowniku i miejscowniku liczby pojedynczej spółgłoski: г, к, х zamieniają się na spółgłoski (odpowiednio): з, ц, с. Np.: нога - нозі, дочка - дочці, муха - мусі.
2. W dopełniaczu liczby mnogiej do tematu czasami wstawia się dodatkowe o lub e. Np.: книжка – книжок, пісня – пісень, сестра - сестер.
3. W dopełniaczu liczby mnogiej, jeżeli występujące w temacie o lub e znajdzie się w zamkniętej sylabie, zamienia się je na i. Np.: голова - голів, нога – ніг. Wyjątki: сорока - сорок, ворона - ворон, чеснота - чеснот, проба – проб і inne.
4. W dopełniaczu liczby mnogiej niektóre rzeczowniki mają końcówkę -ей lub -ів, np. миша - мишей, староста - старостів, суддя – суддів. Końcówkę -ей mają rzeczowniki żywotne rodzaju żeńskiego, natomiast końcówkę -ів rzeczowniki żywotne rodzaju męskiego.
5. Biernik liczby mnogiej jest identyczny jak dopełniacz – w przypadku rzeczowników oznaczających istoty żywe, lub identyczny jak mianownik – w przypadku rzeczowników oznaczających przedmioty nieożywione.

Zadanie 1. Odmień wyrazy podane w nawiasach.

1. Наша молодша сестра навчається у (школа).
2. Автобус стоїть на (зупинка).
3. Я мешкаю у (столиця).
4. Ми бачимо на вулиці (машина).
5. Він читає ввечері (книга і газета).
6. Я купую в кіоску (жуйка, вода).
7. Вранці я їм (яєшня) і п'ю (кава).
8. Я був на (екскурсія) у Львові.
9. Він буде вдома через (хвилина).
10. Я люблю (моя дружина).
11. У (сестра) є квитки до театру.

ТЕМАТ 34. ЧАС ПРИЗШЛЫ (FORMA ANALITYCZNA).

Час przyszły określa czynność, która ma być wykonana w przyszłości, lub stan, który ma nastąpić w przyszłości.

Часовники dokonane tworzą czas przyszły prosty. Zdanie w czasie przyszłym prostym wyraża pewność mówcy, że wykonawca czynności wykona ją do końca, np. прочитаю, напишу. Formalnie nie różni się on od form czasu teraźniejszego czasowników niedokonanych.

	прочитати
я прочитаю	ми прочитаємо
ти прочитаєш	ви прочитаєте
він (вона, воно) прочитає	вони прочитають

Formę analityczną czasu przyszłego składa się z czasownika **бути** w odpowiedniej formie oraz bezokolicznika czasownika niedokonanego.

	писати
я буду писати	ми будемо писати
ти будеш писати	ви будете писати
він (вона, воно) буде писати	вони будуть писати

Zadanie 1. Napisz poniższe zdania w czasie przyszłym (forma analityczna):

1. Я читаю книжку.
.....
2. Мій батько розмовляє зі мною.
.....
3. Олена і Микола допомагають батькам.
.....
4. Поїздка до Львова триває шість годин.
.....
5. Ми часто їздимо за кордон.
.....

ТЕМАТ 35. ĆWICZENIA GRAMATYCZNO-LEKSYKALNE.

Zadanie 1. Odmień rzeczowniki podane w nawiasach:

1. У (подруга) є новий журнал.
2. В кіоску немає (книги і газети).
3. В холодильнику немає(ковбаса).
4. Я не люблю їсти на обід (риба і картопля).
5. У холодильнику лежить півкілограма (шинка).
6. Ви знаєте..... (моя сусідка)?
7. У мене немає твоєї (адреса)
8. Я люблю (дівчина).
9. Мати ставить на стіл (пляшка) молока.
10. Вони ходили у гуртожиток до (студентка).
11. У моїх (сестри) є багато іграшок.
12. У хлопця рана на (рука і нога).

Zadanie 2. Napisz poniższe zdania w czasie przyszłym:

1. Зранку я відчиняю вікно, приймаю душ і готую сніданок.

.....
2. Микола і Оксана займаються спортом.
.....

3. Андрій часто ходить на басейн.
.....

4. Мої батьки живуть на першому поверсі.
.....

5. Щоденно ходжу за покупками.
.....

6. Моя сім'я живе у великому місті.
.....

7. Ольга працює вчителькою.
.....

Zadanie 3. Ułóż krótki dialog, który odbywa się na granicy (pomiędzy turystą a pracownikiem Straży Granicznej/Służby Celnej)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ТЕМАТ 36. TEST.

Kursanci rozwiązują zamieszczony na platformie test, który sprawdzi, w jakim stopniu opanowali omówiony materiał.

1. Де можна залишити свій багаж?

a) у залі очікування b) у камері схову c) у касі

2. Przystanek autobusowy to po ukraińsku

a) автобусна зупинка b) автобусна станція c) автобусний вокзал

3. Пільговий квиток to:

a) bilet powrotny b) bilet z miejscówką c) bilet ulgowy

4. Андрій завтра

a) буду відвідувати місто b) будуть відвідувати місто c) буде відвідувати місто

5. Наступного тижня ми

a) поїдемо до Львова b) поїхали до Львова c) поїдете до Львова

6. У середу в нас заняття з української мови.

a) буду b) будемо c) будуть

7. Я йду на зустріч з

а) подругою б) подругу с) подрузі

8. Я давно не бачила

а) мої сестри б) моїх сестер с) моїх сестр

9. Przetłumacz zdania na język polski:

9.1. Для поїздки за кордон потрібно мати паспорт.

9.2. Нам потрібно пройти митний і паспортний контроль.

9.3. Рейс до Києва відмінено через погані погодні умови.

9.4. Квиток на автобус можна купити у водія або в кіоску.

ТЕМАТ 37. ПОШУК І ВКАЗУВАННЯ ДОРОГИ, НАПРЯМКУ, МІСЦЯ – MÓWIENIE.

bardzo daleko	дуже дале <u>ко</u>	[du <u>ż</u> e da <u>ł</u> eko]
blisko	близ <u>ь</u> ко	[bł <u>u</u> zko]
daleko	дале <u>ко</u>	[da <u>ł</u> eko]
dokąd?	куди?	[ku <u>d</u> y]
dookoła	навко <u>ло</u>	[na <u>w</u> ko <u>ł</u> o]
gdzie?	де?	[de]
którędy?	яко <u>ю</u> доро <u>го</u> ю? (як?)	[ja <u>k</u> oju do <u>r</u> o <u>h</u> oju (jak)]
na dół, w dół	вни <u>з</u>	[wny <u>z</u>]
nigdzie	ніде	[ni <u>d</u> e]
na przystanku	на зупин <u>ці</u>	[na zu <u>p</u> yn <u>c</u> i]
na rogu	на ро <u>зі</u>	[na r <u>o</u> zi]
na skrzyżowaniu	на перехресті	[na p <u>e</u> rech <u>r</u> est <u>i</u>]
obok mostu/pomnika	біля моста/пам'ятника	[bi <u>ł</u> ja mo <u>s</u> ta/pam <u>j</u> atnyka]
prosto	прямо	[pr <u>j</u> am <u>o</u>]
przed placem	перед площ <u>ею</u>	[p <u>e</u> red p <u>ł</u> o <u>s</u> zczeju]
tutaj	тут	[tut]
wszędzie	всюди	[ws <u>j</u> u <u>d</u> y]
w górę	вгору	[w <u>h</u> o <u>r</u> u]
w lewo	лівору <u>ч</u>	[li <u>w</u> o <u>r</u> uc <u>z</u>]
wokół placu	навко <u>ло</u> площ <u>і</u>	[na <u>w</u> ko <u>ł</u> o p <u>ł</u> o <u>s</u> zc <u>i</u>]
w prawo	правору <u>ч</u>	[pr <u>a</u> w <u>o</u> r <u>u</u> cz]
w przód	вперед	[w <u>p</u> er <u>e</u> d]
w tył	назад	[na <u>z</u> ad]
w tym kierunku?	в цьому напрямку?	[w ci <u>o</u> mu na <u>p</u> riamku]

za rogiem	за ро ^г ом	[za ro ^h om]
za zakrętem	за поворо ^т ом	[za poworo ^t om]

Jak dojść do tej ulicy? – Як іти до цієї вулиці?

To druga ulica na prawo – Це друга вулиця праворуч

Proszę iść prosto i skręcić w pierwszą ulicę w lewo – Ідуть прямо і поверніть на другу вулицю ліворуч

Proszę iść prosto, aż do skrzyżowania – Ідуть прямо, до перехрестя

Musi pan/pani przejść na drugą stronę ulicy – Вам потрібно перейти на інший бік вулиці

Musi pan/pani wrócić do skrzyżowania – Вам треба повернутися до перехрестя

To daleko, trzeba podjechać autobusem – Це далеко, треба під'їхати автобусом

Musi pan/pani obejść ten plac – Вам потрібно обійти цю площу

Musi pan/pani przejść przez wiadukt – Вам потрібно перейти через міст

Czy to daleko? – Це далеко?

Przepraszam, jak mogę stąd najszybciej dojechać do centrum miasta? – Перепрошую, як звідси швидше доїхати до центру міста?

Którędy mogę dojść na ulicę..? – Якою дорогою я можу дійти до вулиці..?

Szukam ulicy (budynku) numer... – Я шукаю вулицю (будинок) номер...

Jak nazywa się ta ulica (ten plac, to rondo, ta aleja)? – Як називається ця вулиця (ця площа, це кільце, ця алея)

Де розташовани відділ поліції (готель, українське посольство, українське консульство)

Gdzie znajduje się posterunek policji (hotel, ukraińska ambasada, ukraiński konsulat)

TEMAT 38. SŁOWNICTWO DOTYCZĄCE NAJWAŻNIEJSZYCH OBIEKTÓW W MIEŚCIE – SŁUCHANIE.

Kursanci zapoznają się z tekstem i dialogami ze strony 271 JUDP, a następnie odpowiadają na pytania dotyczące treści tekstu.

На центральній площі міста немає магазинів.	Так	Ні
У центрі міста є картинна галерея.	Так	Ні
У кінотеатрі можна подивитися цікаві вистави.	Так	Ні
У центрі міста вулиці дуже широкі.	Так	Ні
Удень на вулицях завжди багато людей.	Так	Ні
Молоді люди приїжджають до міста працювати.	Так	Ні
Герой тексту живе в багатоповерховому будинку.	Так	Ні
Через місто пливе річка.	Так	Ні

ambasada	посольство	[poso <u>l</u> stwo]
bazar	база <u>r</u> , ринок	[baza <u>r</u> , ry <u>n</u> ok]
blok	багатоповерховий будинок	[bahatopowerchowyj budynok]
budynek	будинок	[budynok]
budynek sądu	будинок суду	[budynok s <u>u</u> du]
centrum handlowe	торговий центр	[torh <u>o</u> wyj centr]
centrum miasta	центр міста	[centr m <u>i</u> sta]
cerkiew	ц <u>e</u> рква	[ce <u>r</u> kwa]
cmentarz	кладовище	[kładowyszcze]
dom towarowy	універмаг	[uniwermah]
dworzec autobusowy	автобусний вокзал	[auto <u>b</u> usnyj wokza <u>ł</u>]
dworzec kolejowy	залізничний вокзал	[zaliznychnyj wokza <u>ł</u>]
dzielnica	район	[rajon]
główna ulica	головна вулиця	[ho <u>ł</u> owna wu <u>l</u> ycja]
hotel	готе <u>l</u> ь	[ho <u>t</u> el]
fontanna	фонтан	[fontan]
kino	кінотеатр	[kinoteatr]
konsulat	консульство	[kon <u>s</u> ulstwo]
lotnisko	аеропорт	[aero <u>p</u> ort]
most	міст	[mist]
muzeum	музе <u>i</u> й	[muzej]
opera	о <u>p</u> ера	[o <u>p</u> era]
osiedle	мікрорайон	[mikrora <u>j</u> on]
park	парк	[park]
plac	пло <u>s</u> ца, майдан	[pł <u>o</u> szcza, majda <u>n</u>]
plan miasta	ка <u>r</u> та (план) міста	[ka <u>r</u> ta (płan) m <u>i</u> sta]
poczta	по <u>s</u> та	[po <u>s</u> zta]
pomnik	па <u>m</u> 'ятник	[pa <u>m</u> jatnyk]
przedmieście	передмі <u>s</u> тя	[peredm <u>i</u> stja]
przejście dla pieszych	пішохідний перехід	[piszochidnyj perechid]
przejście podziemne	підземний перехід	[pidzemnyj perechid]
przychodnia	поліклініка	[poliklinika]
przystanek	зупинка	[zupynka]
ratusz	ра <u>t</u> уша	[ra <u>t</u> usza]
rynek	ринок	[rynok]
stacja metro	станція метро	[stancja metro]
skrzyżowanie	перехрестя	[perechrestia]

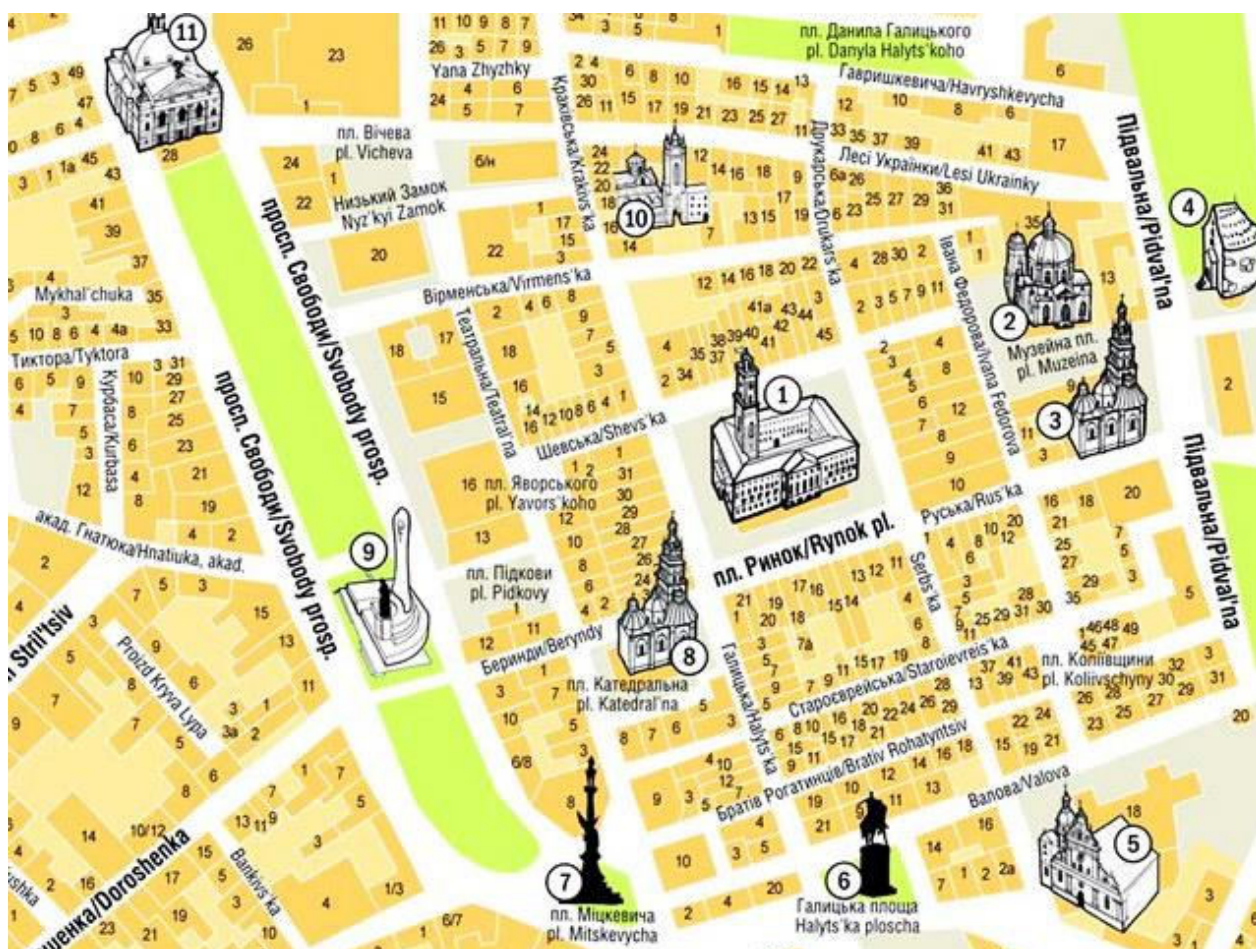
stadion	стаді <u>о</u> н	[stadі <u>o</u> n]
supermarket	супермар <u>к</u> ет	[supermar <u>k</u> et]
szpital	ліка <u>р</u> ня	[lik <u>a</u> rnja]
uniwersytet	університ <u>е</u> т	[uniwersyt <u>e</u> t]
zabytek	пам'я <u>т</u> ка старови <u>н</u> и	[pamj <u>a</u> tka starow <u>y</u> ny]

ТЕМАТ 39. CZASOWNIKI I PRZYIMKI ZWIĄZANE Z PRZEMIESZCZANIEM SIĘ – GRAMATYKA.

їхати/їздити	до (кого, чого): Я їжджу до мами. Він їде до маназину.
	на (чим): Ми їздимо на велосипеді.
	як: прямо, швидко
іти/ходити	до (кого, чого): Я ходжу до театру. Він іде до парку.
	як: прямо, швидко
повертатися	із з зі (кого, чого): Я повертаюся з роботи. Він повертається зі школи.
	до (кого, чого): Я повертаюся додому.
	від (кого, чого): Ми повертаємося від друзів.
повертати	ліворуч
	праворуч
	в першу вулицю ліворуч
летіти/літати	до (кого, чого): Ми летімо до Києва.
	чим: літаком
	як: швидко, високо.
плавати	у в (чим): Я плаваю у васейні. Він плаває в озері.
	на (чим): Ми плаваємо на човні. Ви плаваєте на кораблі.
гуляти	по (чим): Я гуляю по місті. Він гуляє по вулиці.
бігати бігти	по (чим): Він бігає по парку.
	до (кого, чого): Я біжу до роботи.
	як: швидко, повільно

ТЕМАТ 40. ĆWICZENIA LEKSYKALNE: ODPOWIADANIE NA PYTANIA, TŁUMACZENIE PROSTYCH ZDAŃ.

Zadanie 1. Korzystając z planu Lwowa, ułóż krótkie dialogi: zapytaj, jak dojść do wybranej atrakcji turystycznej/udziel odpowiedzi na pytanie o drogę.



- 1 – Площа Ринок
- 2 – Домініканський собор (церква Святої Євхаристії)
- 3 – Храм Успіння Пресвятої Богородиці
- 4 – Порохова вежа
- 5 – Бернардинський монастир (церква Св.Андрія)
- 6 – Пам'ятник королю Данилу Галицькому
- 7 – Пам'ятник Адаму Міцкевичу
- 8 – Латинський катедральний костел
- 9 – Пам'ятник Тарасу Шевченку
- 10 – Вірменський катедральний собор
- 11 – Львівський оперний театр

Zadanie 2. Uzupełnij dialog.

- A.
- B. Кінотеатр знаходиться на головній вулиці міста, біля супермаркету.

- A.
- B. Так, це далеко, вам потрібно їхати автобусом номер 10.
- A.
- B. Квитки можна придбати в кіоску або у водія.

ТЕМАТ 41. ТЕЛЕФОННА РОЗМОВА – CZYTANIE I TŁUMACZENIE TEKSTU.

Kursanci zapoznają się z tekstem i dialogami ze strony 305 JUDP.

aktywacja usługi	активація послуги	[aktywacja posłухy]
czekać na połączenie	чекати на зв'язок (на розмову)	[czekały na zwjazok (na rozmowu)]
dodzwonić się	додзвонитися	[dodzwonytysja]
doładować telefon	зарядити телефон	[zarjadyty telefon]
doładować konto	поповнити рахунок	[popołynty rachunok]
dzwonić	дзвонити, телефонувати	[dzwonyty, telefonuwaty]
komórka	мобілька	[mobılka]
ładowanie	зарядження	[zarjadżennia]
ładowarka	зарядний пристрій	[zarjadnyj prystrij]
numer nie odpowiada	номер не відповідає	[nomer ne widpowidaje]
numer zajęty	номер зайнятий	[nomer zajniatyj]
odebrać telefon	підняти (взяти) трубку	[pidniaty (wzjaty) trubku]
odłożyć słuchawkę	покласти трубку	[pokłasty trubku]
rozmówca	співрозмовник	[spiłrozmownyk]
sieć komórkowa	мобільна мережа	[mobılna mereża]
słuchawka	трубка, слухавка	[trubka, słuchawka]
SMS	СМС	[esemes]
sygnał	сигнал, гудок	[syhnał, hudok]
telefon komórkowy	мобільний телефон	[mobılnyj telefon]
wiadomość tekstowa	текстове повідомлення	[tekstowe powidomlennia]

Czy mogę zadzwonić? – Я можу зателефонувати?

Czy coś przekazać? – Може, щось передати?

Rozładowała mi się bateria – У моєму телефоні сіли батарейки

Proszę mi podać numer do... – Дайте мені, будь ласка, номер телефону...

Nic nie słyszał – Нічого не чути

Halo! Słucham! – Алло! Слугаю!

Mówi... – Це говорить...

Z kim rozmawiam? – З ким я говорю?
 Proszę mówić wolniej – Говоріть, будь ласка, повільніше.
 Pomyłka! – Ви помилилися номером
 Połączenie zostało przerwane – Нас роз’єднали
 Chciałbym/chciałabym rozmawiać z... Я б хотів/хотіла розмовляти з...
 Czy mogę prosić... – Можна попросити до телефону...
 Niestety, nie ma go/jej teraz w biurze/w domu – На жаль, його/її зараз немає в офісі/вдома
 Proszę pana/pani numer telefonu – Дайте, будь ласка, номер свого телефону
 Zadzwońię za pół godziny/później/jutro - Я передзвоню через півгодини/пізніше/завтра

ТЕМАТ 42. ПИШЕМО ЛИСТА – WYSYŁANIE LISTÓW E-MAILI.

Kursanci zapoznają się z tekstem i dialogami ze strony 293 JUDP.

Wzór adresowania koperty:

Сергій Савчук
 Вул. Шевченка 12, кв. 15
 01024 Київ
 UKRAINA

Szanowny Panie!	Шановний П ^а не!	[szanowny p ^a ne]
Szanowna Pani!	Шановна П ^а ні!	[szanowna p ^a ni]
Szanowni Państwo!	Шановне П ^а нство!	[szanowne p ^a nstwo]
Drogi przyjacielu!	Дорогий друже!	[dorohyj druże]
Drogi kolego!	Дорогий колеґо!	[dorohyj koleho]
Moja kochana!	Моя дороґа!	[moja doroha]
W odpowiedzi na Pański list...	У відповідь на ваш лист...	[u wi ^d powid’ na wasz lyst]
Proszę mi wybaczyć, że tak długo nie odpisywałem	Ви ^б ачте, що так довго не відпові ^д ав	[wy ^b aczte, szczo tak do ^l ho ne wi ^d powi ^d ał]
Chciałem/Chciałam jeszcze raz podziękować za...	Я б хоті ^в /хоті ^{ла} ще раз подякувати за...	[ja b cho ^t it/cho ^t iła szczo raz po ^d ja ^k uwa ^t y za]
Z przyjemością chciałem/chciałam Państwa poinformować...	З приємністю хоті ^в /хоті ^{ла} Вас повідо ^м ити...	[z pryjemnistju cho ^t it/cho ^t iła was po ^w ido ^m ity]
Mam zaszczyt zawiadomić Pana/Panią...	Маю честь повідо ^м ити Вас...	[ma ^j u czest’ po ^w ido ^m ity was]
Niestety, ale nie mogę...	На жаль, я не мо ^ж у...	[na žal, ja ne mo ^z u]
Z wyrazami szacunku	З пова ^г ою	[z po ^w a ^h oju]

Z poważaniem	З пошаною	[z poszanoju]
Z serdecznym pozdrowieniem	Зі щирими вітаннями	[zi szczyrymy wita ⁿⁿ iamy]

adres	адреса	[adres ^a]
adresat	адресат	[adresat]
blankiet	бланк	[błank]
dowód nadania	квитанція	[kwyntacja]
kartka pocztowa	пошто́ва листі́вка	[posztowa łysti ^ł ka]
kod pocztowy	пошто́вий і́ндекс	[posztowyj i ⁿ deks]
koperta	конверт	[konwert]
list ekspresowy	терміно́вий лист	[terminowyj łyst]
list polecony	рекомендо́ваний лист	[rekomendowanyj łyst]
list zwykły	звича́йний лист	[zwyczajnyj łyst]
listonosz	листоно́ша	[łystonosza]
nadawca	відправник	[widprawnyk]
oddział pocztowy	пошто́ве відді́лення	[posztowe widdi ^ł ennia]
odesłać na adres zwrotny	пересла́ти на зворотну адресу	[peresłaty na zworotnu ad ^r esu]
odpowiedź	відповідь	[wi ^d povid']
okienko	віконце	[wikonce]
paczka	пакунок, поси́лка	[pakunok, posy ^ł ka]
poczta	по́шта	[poszta]
pocztówka	листі́вка	[łysti ^ł ka]
przekaz pieniężny	грошови́й переказ	[hroszowyj perekaz]
przesyłka za pobraniem	поси́лка з післяплатою	[posy ^ł ka z pisljapłatoju]
skrzynka pocztowa	пошто́ва скринька	[posztowa skry ⁿ ka]
telegram	телеграма	[telehrama]
wypełnić blankiet	заповнити бланк	[zapofnyty błank]
zaczek	ма́рка	[marka]

Chciałabym/Chciałbym wysłać ten list – Я б хотіла/я б хотів вислати цей лист

Ile będzie kosztować wysłanie tego listu? – Скільки буде коштувати відіслання цього листа?

Gdzie mogę nadać przesyłkę pocztą kurierską? – Де можна відправити пакунок кур'єрською поштою?

Gdzie można kupić koperty i znaczki? – Де можна купити конверти і марки?

TEMAT 43. ГРОШІ – DOKONYWANIE PŁATNOŚCI W BANKU I ZA POŚREDNICTWEM INTERNETU, WIZYTA W KANTORZE.

Kursanci zapoznają się z dialogami dotyczącymi wymiany pieniędzy w kantorze (JUDP, strona 317).

banknoty	банкноти	[bankn <u>o</u> ty]
dolar	долар	[d <u>o</u> lar]
euro	євро	[j <u>e</u> tro]
hrywna	гривня	[hrywn <u>i</u> a]
kopiejka	копійка	[kopij <u>k</u> a]
monety	монети	[mon <u>e</u> ty]
waluta	валюта	[walj <u>u</u> ta]
złoty	злотий	[zł <u>o</u> tyj]
bank	банк	[bank]
bankomat	банкомат	[bankom <u>a</u> t]
bilans środków pieniężnych	баланс коштів	[bal <u>a</u> ns k <u>o</u> sztiw]
giełda	біржа	[bir <u>z</u> a]
kantor	пункт обміну валют	[p <u>u</u> ntk obminu walj <u>u</u> t]
karta do bankomatu	банкоматна картка	[bankom <u>a</u> tna k <u>a</u> rtna]
karta kredytowa	кредитна картка	[kredytna k <u>a</u> rtna]
kredyt hipoteczny	кредит іпотечний	[kredytna ipot <u>e</u> cznyj]
kredyt konsumpcyjny	кредит споживчий	[kredytna spożywczy]
kredytobiorca	позичальник	[pozyczalnik]
kredytodawca	кредитор	[kredyt <u>o</u> r]
konto bankowe	банківський рахунок	[bankiwsyjn rachunok]
odsetki	відсотки, проценти	[widso <u>t</u> ky, proc <u>e</u> nty]
opłata manipulacyjna	комісійний збір	[komisijnyn zbir]
oprocentowanie	процентна ставка	[proc <u>e</u> ntna stawka]
pożyczka	позика, позичка	[poz <u>y</u> ka, pozyczka]
przelew	перерахування, переказ	[pererachuwannia, pere <u>k</u> az]

termin spłaty	строк (термін) погашення	[strok (termin) pohaszennia]
właściciel rachunku	власник рахунку	[własnyk rachunku]

Gdzie jest najbliższy bank/ kantor? – Де є найближчий банк/пункт обміну валют?

Czy ma pan/pani konto w banku? – Ви маєте рахунок у банку?

W jakim banku ma pan/pani konto? – У якому банку ви маєте рахунок?

Czy mogę dysponować kontem przez Internet/telefon? – Я можу керувати рахунком через Інтернет/по телефону?

Chciałbym/chciałabym podjąć pieniądze – Я б хотів/хотіла зняти гроші

Chciałbym/chciałabym wpłacić pieniądze – Я б хотів/хотіла внести/покласти гроші

Chciałbym/chciałabym zlikwidować/otworzyć konto – Я б хотів/хотіла ліквідувати/відкрити рахунок

Poproszę 500 hrywien w dużych nominałach, a resztę drobnymi – Прошу дати п'ятсот гривень великими купюрами, а решту дрібними

Czy mogę wymienić ten banknot? – Можна розмінити цю купюру?

Czy jest dla mnie przelew? – Є для мене перерахування?

Proszę wypełnić ten formularz – Заповніть цей формуляр, будь ласка

Proszę się podpisać – Підпишіться, будь ласка

Jaki jest kurs wymiany...? – За яким курсом міняєте...?

Chciałbym/Chciałabym wymienić hrywny na złotówki – Я б хотів/хотіла поміняти гривні на гроші

Gdzie tutaj jest bankomat? – Де тут є банкомат?

Bankomat zatrzymał moją kartę – Банкомат затримав мою картку.

Chciałbym/Chciałabym zastrzec skradzioną kartę bankomatową – Я б хотів/хотіла заблокувати/заморозити вкрадену банкоматну картку

TEMAT 44. II DEKLINACJA – GRAMATYKA.

Deklinacja II

Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego zakończonych w mianowniku liczby pojedynczej na spółgłoskę lub -o, np. сад, кінь, край, батько; oraz rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych w mianowniku liczby pojedynczej na -o, -e, -я, np. місто, море, обличчя (z wyjątkiem tych rzeczowników rodzaju nijakiego zakończonych na -я lub -a, w których przy odmianie pojawiają się sufiksy -at-, -ят- lub -ен-; zob. deklinacja IV).

A. Rzeczowniki rodzaju męskiego

Pod względem wzorów odmiany, rzeczowniki te można podzielić na trzy grupy:

Wzór A1 – grupa twarda: rzeczowniki z zakończeniem na spółgłoskę twardą albo -o, np. дуб, рік, Петро

Wzór A2 – grupa miękka: rzeczowniki z zakończeniem na spółgłoskę miękką i na й oraz rzeczowniki zakończone na -ар, -ир, w których w formie liczby mnogiej akcent pada na ostatnią sylabę, np. місяць, дідусь, лікар, секретар, проводир

Wzór A3 – grupa mieszana: rzeczowniki z zakończeniem na spółgłoskę szumiącą (ш, щ, ж, дж, ч), a także rzeczowniki z zakończeniem na яр, np. ніж, дощ, кіш, школяр.

Liczba pojedyncza

Przypadek	Wzór A1 – grupa twarda	Wzór A2 – grupa miękka	Wzór A3 – grupa mieszana
M.	-∅ дуб, Петро	-ь місяць, край	-∅ ніж, школяр
D.	-а/-у дуба, Петра	-я/-ю місяця, краю	-а ножа, школяра
C.	-ові/-у дубові/дубу, Петрові/Петру	-еві/-ю місяцеві/місяцю, краєві/краю	-еві/-у ножеві/ножу, школяреві/школяр у
B.	-∅/-а дуб, Петра	-ь/-я місяць, край	-а/-∅ ніж, школяра
N.	-ом дубом, Петром	-ем місяцем, краєм	-ем ножем, школярем
M.	-і дубі, Петрові	-і/-ю/-еві місяці, краю/краї	-еві/-у/-і ножі, школяреві/школяр у
W.	-е дубе!, Петре!	-ю місяцю!, краю!	-е/-у ноже! школяре!

Liczba mnoga

Przypadek	Wzór A1 – grupa twarda	Wzór A2 – grupa miękka	Wzór A3 – grupa mieszana
M.	-и дуби, Петри	-і (-ї) місяці, краї	-і ножі, школярі
D.	-ів дубів, Петрів	-ів (-їв) місяців, країв	-ів ножів, школярів

C.	-ам дубам, Петра <u>м</u>	-ям місяц <u>я</u> м, кра <u>я</u> м	-ам ножа <u>м</u> , школяра <u>м</u>
B.	-и/-ів дуби <u>и</u> , Петрів	-і (-ї)/-ів (-їв) місяц <u>і</u> , кра <u>ї</u>	-і/-ів ножі <u>и</u> , школяр <u>ів</u>
N.	-ами дуба <u>ми</u> , Петра <u>ми</u>	-ями місяця <u>ми</u> , кра <u>я</u> ми	-ами ножа <u>ми</u> , школяра <u>ми</u>
M.	-ах дуба <u>х</u> , Петра <u>х</u>	-ях місяця <u>х</u> , кра <u>я</u> х	-ах ножа <u>х</u> , школяра <u>х</u>
W.	-и дуби <u>и</u> !, Петри <u>и</u> !	-і місяц <u>і</u> !, кра <u>ї</u> !	-і ножі <u>и</u> ! школяр <u>ів</u> !

Uwagi:

1. Biernik liczby pojedynczej jest identyczny jak dopełniacz – w przypadku rzeczowników oznaczających istoty żywe, lub identyczny jak mianownik – w przypadku rzeczowników oznaczających przedmioty nieożywione.
2. Biernik liczby mnogiej jest identyczny jak dopełniacz – w przypadku rzeczowników oznaczających istoty żywe, lub identyczny jak mianownik – w przypadku rzeczowników oznaczających przedmioty nieożywione.
3. Jeżeli temat rzeczownika kończy się na г (lub ґ), к, х, в wołacz liczby pojedynczej spółgłoski te wymieniają się na spółgłoski (odpowiednio): ж, ч, ш. Np.: Бог – Боже, чоловік – чоловіче, дух – душе; natomiast w miejscowniku liczby pojedynczej wymieniają się one na spółgłoski (odpowiednio): з, ц, с. Np.: ріг – розі, чоловік – чоловіці. Jeżeli wołacz lub miejscownik ma końcówkę у, powyższe spółgłoski się nie wymieniają. Np. сніг – на снігу (ale: сніже!), коник – конику, шлях – шляху.
4. W zamkniętych sylabach pojawia się wymiana o lub e/є na i/ї. Np.: стіл – столи, рік – року, Київ – Києва.
5. Niektóre rzeczowniki mają w dopełniaczu liczby mnogiej końcówkę -ей zamiast -ів, np. гроші – грошей, гості – гостей, люди – людей, коні – коней. Te same rzeczowniki w narzędniku liczby mnogiej mają końcówkę -ми zamiast -ами: грішми, гістьми, людьми, кіньми.
6. Z dwóch możliwych końcówek celownika liczby pojedynczej (-ові/-еві lub -у/-ю) częściej stosuje się te dwusylabowe (-ові/-еві).
7. Rzeczowniki z końcówką -янин w formach liczby mnogiej tracą część -ин, np. громадянин - громадяни, громадян.
8. Dopełniacz liczby pojedynczej ma albo końcówkę у – z reguły rzeczowniki abstrakcyjne, krótkie i pochodzenia obcego (np. дощу, розуму), albo końcówkę а. Niekiedy końcówka zmienia znaczenie słowa, np. нема каменя – nie ma kamienia (jednego); нема каменю – nie ma kamienia (surowca).

Zakończenie -а/-я	Zakończenie -у/-ю
1. Określenia osób, imiona i nazwiska: <i>професора, лікаря, Дмитра, Франка</i>	1. Pojęcia zbiorcze: <i>світу, тексту, парку, капіталу, колективу, ансамблю</i>

2. Nazwy przedmiotów policzalnych: <i>словника, олівця, підручника, стола</i>	2. Nazwy substancji i materiałów: <i>соку, чаю, цукру, меду. Але: хліба, м'яса</i>
3. Określenia długości, wagi, czasu: <i>грама, метра, процента, місяця, тижня, вівторка</i>	3. Pojęcia abstrakcyjne: <i>розвитку, процесу, способу, стану, засобу</i>
4. Nazwy zwierząt i roślin: <i>клена, дуба, вовка, kota</i>	4. Nazwy urzędów i budowli: <i>університету, банку, театру, музею, магазину, будинку, палацу</i>
5. Waluty: <i>долара, фунта</i>	5. Zjawiska przyrody: <i>вітру, снігу, граду, дощу</i>
6. Nazwy samochodów, urządzeń i części: <i>мотора, комп'ютера, телевізора</i>	6. Uczucia: <i>болю, гніву, жалю</i>
7. Terminy naukowe: <i>атома, конуса, сектора, відмінка. Але: виду, роду, методу, складу, способу</i>	7. Nazwy gier i tańców: <i>вальсу, хокею, танцю</i>
8. Nazwy miast: <i>Києва, Лондона, Донецька</i>	8. Nazwy rzek i państw: <i>Рейну, Амуру, Китаю, Ірану, Кавказу</i>

B. Rzeczowniki rodzaju nijakiego

Pod względem wzorów odmiany, rzeczowniki te można podzielić na cztery grupy:

Wzór B1: rzeczowniki z zakończeniem na -o, np. місто, село, вікно

Wzór B2: rzeczowniki z zakończeniem na -e, np. поле, море

Wzór B3: rzeczowniki z zakończeniem na -я, np. знання, весілля, обличчя

Wzór B4: rzeczowniki z zakończeniem na -e po spółgłosce szumiącej (ш, щ, ж, дж, ч), np. прізвище.

Liczba pojedyncza

Przypadek	Wzór B1	Wzór B2	Wzór B3	Wzór B4
M.	-o вікно <u>о</u>	-e по <u>ле</u>	-я весі <u>л</u> ля	-e прі <u>з</u> вище
D.	-а вікна <u>а</u>	-я по <u>л</u> я	-я весі <u>л</u> ля	-а прі <u>з</u> вища
C.	-у вікн <u>у</u>	-ю по <u>л</u> ю	-ю весі <u>л</u> лю	-у прі <u>з</u> вищу
B.	-o вікно <u>о</u>	-e по <u>ле</u>	-я весі <u>л</u> ля	-e прі <u>з</u> вище

N.	-ом вікно <u>м</u>	-ем по <u>л</u> ем	-ям весі <u>л</u> лям	-ем прі <u>з</u> вищем
M.	-і вікн <u>і</u>	-і по <u>л</u> і	-і весі <u>л</u> лі	-і прі <u>з</u> вищі
W.	-о вікно <u>о</u> !	-е по <u>л</u> е!	-я весі <u>л</u> ля!	-е прі <u>з</u> вище!

Liczba mnoga

Przypadek	Wzór B1	Wzór B2	Wzór B3	Wzór B4
M.	-а вікна	-я поля	-я весілля	-а прізвища
D.	-ø вікон	-ь піль	-ь весіль	-ø прізвищ
C.	-ам вікнам	-ям поля <u>м</u>	-ям весіллям	-ам прізвищам
B.	-а вікна	-я поля	-я весілля	-а прізвища
N.	-ами вікнами	-ями поля <u>м</u> и	-ями весіллями	-ами прізвищами
M.	-ах вікна <u>х</u>	-ях поля <u>х</u>	-ях весіллях	-ах прізвищах
W.	-а вікна!	-я поля!	-я весілля!	-а прізвища!

W dopełniaczu liczby mnogiej niektóre rzeczowniki mają końcówkę -ів/-їв, np. море - морів, подвір'я - подвір'їв.

Zadanie 1. Dokończ: Тут немає ...

A) зошит, підручник, словник, журнал, телевізор, календар, ліфт, готель, молоко, місце, юнак, студент, викладач, секретар, лікар, вікно, море, село.

B) столи, зошити, словники, журнали, телевізори, місця, студенти, парки, магазини.

Zadanie 2. Odmień słowa podane w nawiasach.

1. У холодильнику лежить півкілограма (м'ясо), триста грамів (сир), пачка (масло).
2. На столі стоїть пляшка (вино), поруч лежить коробка (цукерки).
3. На полиці стоїть пачка (чай).
4. У шафі лежить пачка (макарони).

TEMAT 45. ĆWICZENIA GRAMATYCZNO-LEKSYKALNE.

Zadanie 1. Odmień wyrazy podane w nawiasach.

1. Я ходив у кіно з (друг, батько).
2. Він грає у шахи з (Том, Сергій, друзі).
3. Я говорив по телефону з (лікар, професор, декан).
4. Студенти були в музеї з (викладач).
5. Викладач привітався зі (студенти).
6. Я давно не бачився з (Сашко та Віктор).
7. Тобі треба порадитися з (лікар).
8. Том завжди обідає з (друзі), а вечеряє з (брат).

Zadanie 2. Odmień wyrazy podane w nawiasach.

1. Ми слухали виступ (президент).
2. Дайте мені, будь ласка, склянку (сік).
3. Я хочу купити кілограм (сир).
4. Бейрут – столиця (Ліван).
5. Ми студенти (університет).
6. Це будинок (гуртожиток).
7. Ми дивилися концерт артистів (театр).
8. Це кімната (Самір).
9. Його брат – директор (банк).
10. Ми прочитали наказ (директор).
11. Ми вивчаємо будову (атом).
12. Уранці я випив чашку (чай).
13. Я люблю оглядати зали (музеї).
14. Мешканці (Дамаск) дуже люблять своє місто.
15. Він виконав поради (лікар).
16. Це карта (Іран).

Zadanie 3. Ułóż krótki dialog na temat wymiany pieniędzy w kantorze.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TEMAT 46. TEST.

Kursanci rozwiązują zamieszczony na platformie test, który sprawdzi, w jakim stopniu opanowali omówiony materiał.

1. Рекомендований лист to:

a) list priorytetowy b) list polecony c) list zwykły

2. У пункті обміну валют можна:

a) поміняти гроші b) розміняти гроші c) зняти гроші

3. На столі немає:

a) документу b) документом c) документа

4. У мене зустріч з

a) директора b) директором c) директорів

5. Oficjalny list można rozpocząć w następujący sposób:

a) Шановний Пане! b) Дорогий друже! c) Мій дорогий!

6. Я гуляю місті

a) до b) на c) по

7. By zakończyć rozmowę telefoniczną, należy:

a) підняти трубку b) покласти трубку c) взяти трубку

8. Słowo košty oznacza

a) koszty b) wydatki c) środki pieniężne

9. Przetłumacz zdania na język polski:

9.1. Я б хотіла відкрити банківський рахунок

9.2 Залізничний вокзал знаходиться дві зупинки від центру міста.

9.3 Конверти і марки можна купити у першому віконці.

9.4. Польське посольство знаходиться на головній вулиці.

TEMAT 47. ZAPOZNANIE ZE SŁOWNICTWEM BAZOWYM DOTYCZĄCYM DOKUMENTÓW.

akt	акт, свідоцтво	[akt, swidoctwo]
akt notarialny	нотаріальний акт	[notarialnyj akt]
akt urodzenia	свідоцтво про народження	[swidoctwo pro narodżennia]
akt zgonu	свідоцтво про смерть	[swidoctwo pro smert']
CV, curriculum vitae	резюме	[rezjume]
deklaracja	декларація	[deklaracija]
dypłom	диплом	[dypłom]
Karta Polaka	Карта поляка	[karta poljaka]
kwestionariusz o przebiegu pracy	трудова анкета	[trudowa anketa]
ogłoszenie	оголошення	[ohołoszennia]
podanie	заява	[zajawa]
podanie o wizę	заява на отримання візи	[zajawa na otrymannia wیزی]
podpis	підпис	[pidpys]
podpis własnoręczny	власноручний підпис	[własnorucznyj pidpys]
pokwitowanie	квитанція	[kwytańcija]
postanowienie	постанова	[postanowa]
postanowienie sądowe	судова постанова	[sudowa postanowa]
poświadczenie	посвідчення	[poswıdczennia]
poświadczenie dokumentów	засвідчення документів	[zaswıdczennia dokumentiw]
poświadczenie kopii (odpisu)	завірення копії	[zawırennia kopiji]
poświadczenie podpisu	завірення підпису	[zawırennia pidpysu]

referencje	референ <u>ц</u> ія	[refer <u>e</u> ncija]
rekomendacja	рекоме <u>н</u> да <u>ц</u> ія	[rekomend <u>a</u> cija]
rozporządzenie	ро <u>з</u> по <u>р</u> ядже <u>н</u> ня	[rozporj <u>a</u> żennia]
sprawozdanie	з <u>в</u> іт	[zwit]
świadcstwo dojrzałości	ате <u>с</u> тат зрі <u>л</u> ості	[ate <u>s</u> tat zri <u>l</u> osti]
umowa	до <u>г</u> ові <u>р</u> , у <u>г</u> о <u>д</u> a	[do <u>h</u> owir, u <u>h</u> o <u>d</u> a]
umowa cywilno-prawna	цивільно-правовий до <u>г</u> ові <u>р</u>	[cywilno-prawowyj do <u>h</u> owir]
umowa kupna-sprzedaży	до <u>г</u> ові <u>р</u> купі <u>в</u> лі-про <u>д</u> a <u>ж</u> у	[do <u>h</u> owir kupi <u>w</u> li-pro <u>d</u> a <u>ż</u> u]
umowa najmu	до <u>г</u> ові <u>р</u> на <u>й</u> му, до <u>г</u> ові <u>р</u> про на <u>й</u> ом	[do <u>h</u> owir na <u>j</u> mu, do <u>h</u> owir pro na <u>j</u> om]
umowa o pracę	трудо <u>в</u> a у <u>г</u> о <u>д</u> a, трудовий до <u>г</u> ові <u>р</u>	[trudow <u>a</u> u <u>h</u> o <u>d</u> a, trudowyj do <u>h</u> owir]
umowa zlecenie	до <u>г</u> ові <u>р</u> -на <u>р</u> яд	[do <u>h</u> owir-na <u>r</u> jad]
zaproszenie	за <u>п</u> ро <u>ш</u> ен <u>н</u> я	[zaprosze <u>n</u> nia]
zaświadczenie	до <u>в</u> ід <u>к</u> a	[do <u>w</u> idka]
zaświadczenie o zwolnieniu z pracy	до <u>в</u> ід <u>к</u> a про звіль <u>н</u> ен <u>н</u> я	[do <u>w</u> idka pro zwi <u>l</u> nnia]
zaświadczenie z miejsca pracy	до <u>в</u> ід <u>к</u> a з міс <u>ц</u> я робо <u>т</u> i	[do <u>w</u> idka z mis <u>c</u> ja robo <u>t</u> y]
zezwolenie na pracę	до <u>з</u> ві <u>л</u> на робо <u>т</u> у	[do <u>z</u> wi <u>ł</u> na robo <u>t</u> u]
życiorys	біо <u>г</u> ра <u>ф</u> ія	[bio <u>h</u> ra <u>f</u> ija]

TEMAT 48. PODSTAWOWE DOKUMENTY: AKTY URODZENIA, ŚWIADECTWA UKOŃCZENIA SZKOŁY, POZWOLENIE NA PRACĘ – SŁOWNICTWO.

adnotacja, uwaga	примі <u>т</u> ка	[prymitka]
dodatkowe warunki umowy	до <u>д</u> атк <u>о</u> ві ум <u>о</u> ви до до <u>г</u> ов <u>о</u> ру	[dodat <u>k</u> owi um <u>o</u> wy do dohow <u>o</u> ru]
kopia dokumentu	примі <u>р</u> ник доку <u>м</u> ента	[prymirnyk dokum <u>e</u> nta]
naruszyć warunki umowy	пору <u>ш</u> ити ум <u>о</u> ви до <u>г</u> ов <u>о</u> ру	[poru <u>s</u> zyty um <u>o</u> wy dohow <u>o</u> ru]
pieczętka	печ <u>а</u> тка	[pe <u>c</u> zatka]
podpisać umowę	підпис <u>а</u> ти до <u>г</u> ові <u>р</u>	[pidpysat <u>y</u> do <u>h</u> owir]
przewidziany umową	до <u>г</u> ові <u>р</u> ний, передбачений до <u>г</u> ов <u>о</u> ром	[dohowirnyj, peredbaczennyj dohow <u>o</u> rom]

rozwiązać (zerwać) umowę	розірвати до <u>г</u> овір	[rozirw <u>a</u> ty d <u>o</u> howir]
strony umowy	сторон <u>i</u> дог <u>o</u> вору	[stor <u>o</u> ny dohow <u>o</u> ru]
według umowy	за домовл <u>e</u> ністю	[za domowł <u>e</u> nistju]
wypowiedzieć umowę	денонсув <u>a</u> ти дог <u>o</u> вір	[denonsuw <u>a</u> ty d <u>o</u> howir]
załatwić formalności związane z umową	оформити дог <u>o</u> вір	[oformy <u>t</u> y d <u>o</u> howir]
zawierać umowę	уклад <u>a</u> ти дог <u>o</u> вір	[ukł <u>a</u> d <u>a</u> ty d <u>o</u> howir]
zezwole ⁿ ie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej	дозв <u>i</u> л на пост <u>i</u> йне прожив <u>a</u> ння в Республ <u>i</u> ці Польщ <u>a</u>	[dozw <u>i</u> ł na postj <u>i</u> ne prożyw <u>a</u> nnia w resp <u>u</u> blici pols <u>c</u> za]
zezwole ⁿ ie na pobyt tymczasowy w Rzeczypospolitej Polskiej	дозв <u>i</u> л на тимчас <u>o</u> ве прожив <u>a</u> ння в Республ <u>i</u> ці Польщ <u>a</u>	[d <u>o</u> zw <u>i</u> ł na tymczas <u>o</u> we prożyw <u>a</u> nnia w resp <u>u</u> blici pols <u>c</u> za]
złożyć podanie	под <u>a</u> ти з <u>a</u> яву	[pod <u>a</u> ty z <u>a</u> jawu]

ТЕМАТ 49. СВДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ, ДИПЛОМ СПЕЦІАЛІСТА – ЧЫТАНІЕ.

Трудовий договір
м. Київ

№ _____

_____ в особі директора _____,
що діє на підставі Статуту (далі — Роботодавець), з однієї сторони, і громадянин
_____ (далі — Працівник), з іншої сторони, далі разом —
Сторони, уклали цей договір (далі — Договір), про таке.

1. Предмет трудового договору

- 1.1. Працівник приймається на посаду _____.
- 1.2. Робота за цим Договором є для працівника _____.
- 1.3. Працівнику встановлюється випробування строком _____ з метою перевірки відповідності роботі, що доручається. До строку випробування не зараховуються дні, коли Працівник фактично не працював, незалежно від причини.
- 1.4. Дата початку роботи — _____.

2. Строк дії трудового договору

Цей Договір є _____.

3. Права та обов'язки Сторін

- 3.1. Працівник приймає на себе такі зобов'язання:
 - 3.1.1. Своєчасно і у повному обсязі виконувати трудові обов'язки, передбачені посадовою інструкцією, накази та розпорядження, локальні нормативні акти Роботодавця (правила, інструкції, положення тощо).
 - 3.1.2. Дотримуватися трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, виконувати вимоги щодо охорони праці та техніки безпеки.
 - 3.1.3. На першу вимогу Роботодавця надавати йому письмові звіти про виконання роботи, пояснення стосовно невиконання або неналежного виконання своїх обов'язків.
 - 3.1.4. Дотримуватися правил ділового спілкування у відносинах з керівництвом, колегами, партнерами та клієнтами Роботодавця.
 - 3.1.5. Підтримувати чистоту та порядок на робочому місці, _____.
 - 3.1.6. Дбайливо ставитися та забезпечувати схоронність майна Роботодавця, наданого для виконання трудових обов'язків, вживати заходів для запобігання заподіяння шкоди.

СТРОКОВИЙ ТРУДОВИЙ ДОГОВІР

15.05.2019

м. Київ

№ 26

Товариство з обмеженою відповідальністю «Промінь» в особі директора Рябенко Катерини Олегівни (далі — Роботодавець), з однієї сторони, й Онисько Ольга Терентіївна (далі — Працівник), зареєстрована як безробітна в Оболонському районному центрі зайнятості, з другої сторони, керуючись Порядком організації громадських та інших робіт тимчасового характеру, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 175, уклали строковий трудовий договір (далі — Договір) про таке.

1. Предмет договору

1.1. Роботодавець приймає Працівника на час робіт тимчасового характеру кухонним робітником до їдальні з 16.05.2019 по 31.08.2019.

2. Умови тимчасової роботи

2.1. Працівник одержує заробітну плату за фактично виконану роботу виходячи з місячної тарифної ставки _____ грн.

2.2. Тривалість робочого часу Працівника становить 40 годин на тиждень. Початок роботи о 9:00. Закінчення роботи о 18:00. Перерва — з 13:00 до 14:00. Вихідні дні — субота, неділя.

2.3. Протягом періоду участі в роботах тимчасового характеру на Працівника поширюються державні соціальні гарантії, передбачені законодавством про працю та зайнятість населення і загальнообов'язкове державне соціальне страхування, зокрема, щодо надання відпусток, допомоги з тимчасової непрацездатності.

2.4. Тривалість щорічної основної відпустки Працівника становить 24 календарні дні. Роботодавець компенсує Працівникові невикористані дні щорічної відпустки при звільненні.

ТОВ «Жовтень»
вул. Вереснева, 21, м. Ужгород, 88017
тел. 0 3122 1 22 33
Код ЄДРПОУ 012345567

Департамент праці та соціального
захисту населення м. Ужгорода

ДОВІДКА

05.03.2019 № 2/548

Про підтвердження
місця роботи Петренка П. П.

Петренко Петро Петрович працює економістом І категорії економічного відділу ТОВ «Жовтень» із 21 грудня 2008 року (наказ про прийняття від 21.12.2008 № 123-к) на умовах неповного робочого часу, оскільки у штатному розписі передбачено 0,5 штатної одиниці за посадою економіста І категорії економічного відділу.

Директор

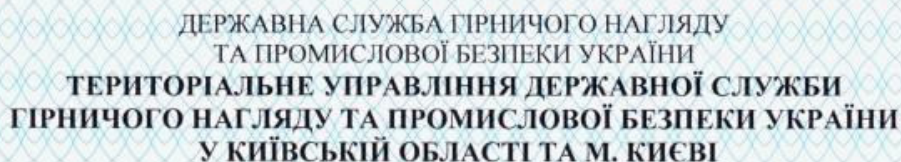
Іваненко

І. І. Іваненко

Начальник відділу кадрів
МП

Тарасенко

Т. Т. Тарасенко



Дозволяється ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

[illegible]

1. роботи верхолазні, що виконуються на висоті 5 метрів і більше над поверхнею ґрунту, з перекриття або робочого настилу;
2. зварювальні роботи (РДЕ).

«Київський ЕТЦ» Держгірпромнагляду України» № 09.2014р..
(найменування документи) з зазначенням їх реставраційних даних з довідковому органу)

Дозвіл діє з вересня 2014 р. до вересня 2019 р.



(continued on opposite page)

Найти:

M.Π.

ENVIRONMENT

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

УКРАЇНА



СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ

Прізвище _____
ім'я _____ по батькові _____
народився (лася) _____
(число, місяць і рік,
цифрама та словами)

місце народження _____
(державна,
область,
район,
місто, селище (село) _____,

про що в Книзі реєстрації народжень 20 ____ року _____ місяця ____ числа
зроблено відповідний актовий запис за № _____.

БАТЬКИ:

Батько _____
(прізвище,
ім'я, по батькові)
(громадянство) _____

Мати _____
(прізвище,
ім'я, по батькові)
(громадянство) _____

Місце реєстрації _____
(найменування державного органу реєстрації актів цивільного стану)

Державний орган, що видав свідоцтво _____
(найменування органу
реєстрації актів цивільного стану)

Дата видачі " ____ " _____ 20 ____ р.
МП _____

Керівник державного органу
реєстрації актів цивільного стану _____
(підпис) _____ (ініціали та прізвище) _____



ПОВТОРНО

СВІДОЦТВО ПРО СМЕРТЬ

Прізвище _____

ім'я _____ по батькові _____

помер(ла) _____ 06 червня 1992 року
(число, місяць, рік)

Шостого червня тисяча дев'ятсот дев'яносто другого року
(цифрами та словами)

у віці 24 років,

про що в Книзі реєстрації смертей 201992 року червня місяця 06 числа
зроблено відповідний актовий за

Місце смерті _____
Україна
Кіровоградська область
Долинський район
село _____
(місто, селище (село))

Місце реєстрації _____ська сільська рада
(найменування державного органу реєстрації актів цивільного стану)
Долинського району Кіровоградської області

Державний орган, що видав свідо _____Відділ реєстрації актів цивільного стану
(найменування органу)
Долинського районного управління юстиції Кіровоградської області
(реєстрації актів цивільного стану)

Дата видачі 30 січня 2008 р.



Керівник державного органу
реєстрації актів цивільного стану

Велес
(підпис)

Л...ова
(ініціали та прізвище)

Серія 1-ОЛ № 066736



TEMAT 50. SŁOWNICTWO DOTYCZĄCE NAZW URZĘDÓW.

burmistrz	бурмістр (голова міський)	[burmistr (hołowa miskyj)]
dzielnica	район у місті	[rajon u mīsti]
gmina	гміна	[hmīna]
jednostka samorządu terytorialnego	одиниця місцевого самоврядування	[odynycja miscewoho samoobrjaduwannia]
marszałek województwa	маршалок воєводства	[marszałok wojewodstwa]
miasteczko	селище	[sełyszczce]
miasto	місто	[mīsto]
miasto na prawach powiatu	місто з правами повіту	[mīsto z prawamy powītu]
organizacja pozarządowa	неурядова організація	[neurjadowa orhanizacija]
osiedle	мікрорайон	[mikrorajon]
osoba zajmująca stanowisko kierownicze	посадова особа	[posadowa osoba]

powiat	повіт	[powit]
pracownik służby cywilnej	працівник державної служби	[pracownik derżawnoji służby]
prezydent miasta	президент міста (голова великоміський)	[prezydent miasta (hołowa belykomiskyj)]
samorządność terytorialna	місцеве самоврядування	[miscewe samoobryaduwannia]
służba cywilna	державна служба	[derżawna służba]
sołectwo	солецтво	[sołectwo]
sołtys	солтис (голова солецтва)	[sołtys (hołowa sołectwa)]
starostwo powiatowe	повітове староство	[powitowe starostwo]
terenowe organy administracji państwowej	місцеві органи державної адміністрації	[miscewi orhany derżawnoji administracji]
urząd gminy, miasta	управління гміни, міста	[uprawlinnia hminy, miasta]
urząd marszałkowski	маршалковске управління	[marszałkowske uprawlinnia]
urząd wojewódzki	воеводське управління	[wojewodske uprawlinnia]
urzędnik służby cywilnej	урядовець державної служби	[urjadowec' derżawnoji służby]
wieś	село	[seło]
wojewoda	воевода	[wojewoda]
województwo (ukr. obwód)	воеводство (укр. область)	[wojewodstwo (obłast')]
wójt	війт (голова гміни)	[wijt (hołowa hminy)]
zarząd powiatu, województwa	правління повіту, воєводства	[prawlinnia powitu, wojewodstwa]

TEMAT 51. SŁOWNICTWO DOTYCZĄCE UBEZPIECZENIA I ZASIŁKÓW.

choroba zawodowa	професійне захворювання	[profesijne zachworjuwannia]
dochód rodziny	прибуток сім'ї	[prybutok simji]
dochód na osobę w rodzinie	прибуток на члена сім'ї	[prybutok na człena simji]
dzienny dom pomocy społecznej	денний будинок соціальної допомоги	[dennyj budynok socialnoji dopomohy]
ekspertyza medyczno-socjalna	медико-соціальна експертиза	[medyko-socialna ekspertyza]

emeryt	пенсіонер	[pensioner]
fundusz świadczeń społecznych	Фонд Соціальної Допомоги	[fond socialnoji dopomohy]
jednostka organizacyjna pomocy społecznej	організаційна одиниця соціального захисту	[orhanizacyjna odyncyja socialnoho zachystu]
komisja medyczno-socjalna	медико-соціальна експертна комісія	[medyko-socialna ekspertna komisija]
niepełnosprawność	інвалідність	[inwalidnist’]
lekki stopień niepełnosprawności	легкий ступінь інвалідності	[lehkyj stupiń inwalidnosti]
umiarkowany stopień niepełnosprawności	середній ступінь інвалідності	[serednij stupiń inwalidnosti]
znaczny stopień niepełnosprawności	високий ступінь інвалідності	[wysokyj stupiń inwalidnosti]
całkowita niezdolność do pracy	цілковита непридатність до праці, повна інвалідність	[ciłkowyta neprydatnist’ do pracy, pouna inwalidnist’]
najniższe wynagrodzenie	мінімальна заробітна плата	[minimalna zarobitna płata]
nieszczęśliwy wypadek	нешасний випадок	[nieszczasnyj wypadok]
niezdolność do pracy z tytułu wieku	непрацездатність з причини похилого віку	[nepracezdatnist’ z przyczyny pochyłochu wiku]
ochrona zdrowia	охорона здоров’я	[ochorona zdorowia]
otwarty fundusz emerytalny	відкритий пенсійний фонд	[widkrytyj pensijnyj fond]
opieka medyczno-sanitarna	медико-санітарна допомога	[medyko-sanitarna dopomoha]
opieka społeczna	соціальний захист	[socialnyj zachyst]
osoba samotna	одинокa особa	[odynoka osoba]
osoba samotnie wychowująca dziecko	особa, яка сама виховує дитину	[osoba, jaka sama wychowuje dytynu]
osoba bezdomna	особa бездомна (без певного місця проживання)	[osoba bezdomna (bez peunoho mįscja prożywannia)]
ośrodek pomocy społecznej	осередок соціальної допомоги	[oseredok socialnoji dopomohy]
placówka opiekuńczo-wychowawcza	опікунсько-виховна установа	[opikunsko-wychowna ustanowa]
podstawowe /specjalistyczne usługi opiekuńcze	базові/спеціалізовані послуги про догляду	[bazowi/specjalizowani posłuchy pro dohljadu]
pomoc dla kobiet w okresie ciąży i porodu	допомога в разі вагітності та пологів	[dopomoha w razi wahitnosti ta polohiw]
pomoc materialna	матеріальна допомога	[materialna dopomoha]

pomoc społeczna	соціа́льне обслуговування	[socialne obśluhowuвання]
powiatowe centrum pomocy rodzinie	повіто́вий центр допомо́ги сім'ї	[powitowy] centr dopomohy simji]
powszechne obowiązkowe państwowe ubezpieczenie społeczne	загальнообов'язкове державне соціальне страхування	[zahalnoobowjazkowe derżawne socialne strachuвання]
przeciętne wynagrodzenie	середня заробітна плата	[serednia zarobitna płata]
regionalne ośrodki polityki społecznej	регіона́льні осередки соціальної політики	[rehionalni oseredky socialnoji polityky]
rehabilitacja	реабілітація	[reabilitacija]
renta inwalidzka	пенсія по інвалідності	[pensija po inwalidnosti]
składka na ubezpieczenia społeczne	внески на соціальне страхування, страхові внески	[wnesky na socialne strachuвання, strachowi wnesky]
stanowisko pracy przystosowane dla osoby niepełnosprawnej	пристосоване місце праці для інваліда	[prystosowane misce pracy dlja inwalida]
środowiskowy dom samopomocy	будинок взаємної допомоги в середовищі	[budynok wzajemnoji dopomohy w seredowyszczu]
świadczenia zdrowotne	медичні послуги	[medyczni posłuchy]
świadczenie nienależnie pobrane	незаконно отримана соціальна допомога	[nezakonno otrymana socialna dopomoha]
ubezpieczenie emerytalne	пенсійне страхування	[pensijne strachuвання]
ubezpieczenie na wypadek bezrobocia	страхування на випадок безробіття	[strachuвання na wypadek bezrobittja]
ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków	страхування від нещасного випадку	[strachuвання wid nieszczasnoho wypadku]
ubezpieczenie społeczne	соціальне страхування	[socialne strachuвання]
ubezpieczenie zdrowotne	медичне страхування	[medyczne strachuвання]
zakład aktywności zawodowej	установа професійної активності	[ustanowa profesijnoji aktywnosti]
zakład emerytalny	пенсійна установа	[pensijna ustanowa]
Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)	Установа Соціального Страхування	[ustanowa socialnoho strachuвання]
zasiłek dla bezrobotnych	допомога по безробіттю	[dopomoha po bezrobittju]
zasiłek jednorazowy z tytułu urodzenia dziecka	одноразова допомога при народженні дитини	[odnorazowa dopomoha pry narodżeni dytyny]
zasiłek rodzinny	сімейна допомога	[simejna dopomoha]

TEMAT 52. WYPEŁNIANIE WNIOSKÓW.

Praca ze stroną internetową Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi <https://lodz.praca.gov.pl/>: analizowanie zamieszczonych na stronie wniosków oraz treści przeznaczonych dla cudzoziemców.

TEMAT 53. ĆWICZENIA LEKSYKALNE: SCENKI RODZAJOWE, DIALOGI.

Zadanie 1. Przetłumacz na język ukraiński.

- Musi Pan/Pani wypełnić formularz.

.....

- Proszę podpisać ten dokument.

.....

- Proszę napisać swoje imię, nazwisko, datę urodzenia, adres i numer telefonu.

.....

- Ile wynosi dochód na osobę w rodzinie?

.....

- Przeciętne wynagrodzenie w tej pracy wynosi 3000 zł.

.....

- Musi Pan/Pani złożyć podanie w Urzędzie Miasta.

.....

- Czy ma Pan/Pani ubezpieczenie zdrowotne?

.....

- Potrzebuje Pan/Pani zezwolenia na pracę.

Zadanie 2. Uzupełnij dialog:

A. Добрий день. Я хочу отримати статус особи, яка шукає роботу. Що мені треба зробити?

B.

A. Чи я можу зареєстроватися через Інтернет?

B.

A. Напишіть мені, будь ласка, адресу веб-сайту.

B.

ТЕМАТ 54. CZAS PRZYSZŁY (FORMA SYNTETYCZNA).

Formę syntetyczną czasu przyszłego tworzy się poprzez dodanie do bezokolicznika czasownika niedokonanego końcówek:

1. osoba Ір: -му
2. osoba Ір: -меш
3. osoba Ір: -ме
1. osoba Ім: -мемо
2. osoba Ім: -мете
3. osoba Ім: -муть

	писати
я писатиму	ми писатимемо
ти писатимеш	ви писатимете
він (вона, воно) писатиме	вони писатимуть

W przypadku czasowników zwrotnych końcówki dodaje się przed sufiksem –ся

	дивитися
я дивитимуся	ми дивитимемося
ти дивитимешся	ви дивитиметеся
він (вона, воно) дивитимеся	вони дивитимуться

Zadanie 1. Napisz czasowniki w formie syntetycznej czasu przyszłego.

1. Зараз викладач (пояснювати) новий урок.
2. Завтра ми (гуляти).
3. Ви (обідати)?
4. Після перерви студенти (писати) диктант.
5. Ти (вивчати) українську мову?
6. Ввечері вони (дивитися) телевізор.
7. Вранці я (робити) зарядку.
8. Завтра він (повторювати) слова.
9. Післязавтра ми (готувати) піцу.

TEMAT 55. ĆWICZENIA LEKSYKALNO-GRAMATYCZNE.

Zadanie 1.

1. Poinformuj interesanta, jakie dokumenty musi złożyć, zanim rozpocznie nową pracę.

.....

2. Zapytaj interesanta, czy ma zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej.

.....

3. Poinformuj interesanta, że musi złożyć wniosek w Urzędzie Pracy.

.....

4. Poinformuj, że urząd pracuje od 9.00 do 17.00

.....

Zadanie 2. Ułóż krótki dialog pomiędzy osobą, która stara się o zasiłek dla bezrobotnych, a pracownikiem urzędu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TEMAT 56. TEST.

Kursanci rozwiązują zamieszczony na platformie test, który sprawdzi, w jakim stopniu opanowali omówiony materiał.

1. У вівторок Іван з друзями.

a) зустрічатиме b) зустрічатимуть c) зустрічатиму

2. Сьогодні ввечері я і мій чоловік

a) відпочиватиму b) відпочиватимемо c) відпочиватиме

3. За свою роботу людина отримує:

a) пенсію b) заробітню плату c) матеріальну допомогу

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych to po ukraińsku:

a) Фонд Соціальної Допомоги b) пенсійна установа c) Установа Соціального Страхування

5. Przed rozpoczęciem pracy pracodawca i pracownik podpisują:

a) трудову угоду b) трудову заяву c) трудову анкету

6. Akt urodzenia to po ukraińsku:

a) акт народження b) довідка про народження c) свідоцтво про народження

7. Соціальне страхування to po polsku:

a) ubezpieczenie społeczne b) ubezpieczenie emerytalne c) ubezpieczenie zdrowotne

8. Zwrot оформити договір oznacza:

a) rozwiązać umowę b) wypowiedzieć umowę c) załatwić formalności związane z umową

9. Przetłumacz na język polski:

9.1 Шоб отримати візу, треба подати заяву в консульстві.

9.2 Ви можете отримати одноразову допомогу при народженні дитини.

9.3 Особа з цілковитою непридатністю до праці може отримати пенсію по інвалідності.

9.4 Завтра управління не працюватиме, вам треба прийти в середу.

TEMAT 57. POWTÓRZENIE MATERIAŁU.

Ćwiczenia utrwalające materiał przyswojony podczas kursu.

TEMAT 58. POWTÓRZENIE MATERIAŁU.

Ćwiczenia utrwalające materiał przyswojony podczas kursu.

TEMAT 59. TEST – PISANIE I CZYTANIE.

Test przeprowadzony on line sprawdzający umiejętność formułowania krótkich wypowiedzi pisemnych oraz rozumienia czytanego tekstu.

TEMAT 60. TEST – SŁUCHANIE I MÓWIENIE.

Test przeprowadzony on line sprawdzający umiejętność wypowiadania się w języku ukraińskim i rozumienia ze słuchu.

Wszelkie treści zamieszczone w niniejszym opracowaniu (teksty, zdjęcia itp.) podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity z 2006 r., Dz.U. nr 90, poz. 631 z późn. zm.). Bez zgody autora zabronione jest m.in. powielanie treści, ich kopiowanie, przedruk, przechowywanie i przetwarzanie z zastosowaniem jakichkolwiek środków elektronicznych, zarówno w całości, jak i w części. Zabronione jest dalsze rozpowszechnianie, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Projekt ARRIVAL REGIONS „Innowacje społeczne w zakresie integracji społecznej i gospodarczej obywateli państw spoza UE” (CE1277), realizowany jest w ramach Programu INTERREG EUROPA ŚRODKOWA, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 85%.